FCG. | Rakennettu ympäristö

Rahkola-Hautakankaan tuuli-voimapuiston osayleiskaava

VALMISTELUVAIHEEN PALAUTE JA VASTINEET

Oulaisten kaupunki

10.11.2026

Sisällys

1 Lausunnot 4
1.1 Haapaveden kaupunki 4
1.2 Ilmatieteenlaitos 4
1.3 Luonnonvarakeskus 4
1.4 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 5
1.5 Lupa- ja valvontavirasto 6
1.6 Erillisverkot Oy 7
1.7 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 7
1.8 Metsäkeskus 7
1.9 Oulun Museo ja Tiedekeskus, arkeologia 8
1.10 Oulun Museo- ja Tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö 9
1.11 Ympäristöpalvelut helmi 9
1.12 Pohjois-Pohjanmaan liitto 10
2 Mielipiteet 10
2.1 Finkivi Oy 10
2.2 Telia Finland Oy 16
2.3 Pyhäjokialueen luonnonsuojeluyhdistys ry 16
2.4 Lakeuden Malmi Oy 16
2.5 Mielipide 2 20
2.6 Mielipide 3 25
2.7 Mielipide 4 27
2.8 Mielipide 5 31
2.9 Mielipide 1 31
2.10 Mielipide 6 33
2.11 Mielipide 7 42
2.12 Mielipide 8 42
2.13 Mielipide 9 43

2.14 Mielipide 10 45
2.15 Mielipide 11 48
2.16 Mielipide 12 50
2.17 Mielipide 13 57
2.18 Mielipide 14 57
2.19 Mielipide 15 59
2.20 Mielipide 16 61
2.21 Mielipide 17 61

FCG Rakennettu Ympäristö Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. ***FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen****.*

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Lausunnot

1.1 Haapaveden kaupunki

Haapaveden kaupungilla ei ole huomautettavaa itse tuulivoima-alueen kaavaratkaisuun, sillä sen suorat vaikutukset Haapaveden alueelle arvioidaan vähäisiksi.

Vastine: *Merkitään tiedoksi*

1.2 Ilmatieteenlaitos

Kuten on todettu aikaisemmissa lausunnoissa (86/020/2021, 426/03.00.02/2023 ja 278/03.00.02/2025), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan luonnosvaiheen aineistoon, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos kiittää, että etäisyydestä huolimatta tutkamittauksissa esiintyvät häiriökaiut ja mahdollinen kompensaatiomittaustarve ovat nyt mainittu kaavaselostuksessa.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

1.3 Luonnonvarakeskus

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin. Kanalintujen osalta Luken aiemmin YVA-selostuksesta antama lausunto on yhä ajantasainen.

Selostuksessa kerrotaan, että karhujen on todettu hylkäävän pesän vasta, kun häiriö ulottuu hyvin lähelle pesää. Minimietäisyytenä häiriölle on arvioitu 200 metriä (Nieminen & Ahola 2017). Luke huomauttaa tähän, että viitatussa tekstissä sanotaan: "Akuutti häiriö (esim. ihmisten tai koirien liikkuminen taikka metsänhakkuu talvipesän läheisyydessä) pennut synnyttäneen karhun pesäpaikan lähellä voi aiheuttaa pentujen kuoleman, sillä pesästä paennut naaras ei yleensä palaa pesään takaisin. Reaktioherkkyys vaihtelee karhusta toiseen."

Tuulipuiston rakentamistoimet ja esim. mahdollinen louhinta alueella aiheuttanevat merkittävästi isompaa häiriötä ja laajemmalle, kuin akuutti häiriö ihmisen tai koiran liikkuessa lähistöllä. Talvipesät sijaitsevat yleensä vähintään 1–2 km päässä voimakkaammasta ihmistoiminnasta ja usein yli 10 km päässä siitä.

Kuten kuvasta 5 (Kaavaselostus s. 19(231)) käy ilmi, on hankealueen ympäristöön siihen rajautuvien tuulivoimahankkeiden lisäksi suunnitteilla merkittävän paljon myös muita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa todetaan, että tuulivoimahankkeen tai useiden hankkeiden sijoittuessa laajalle susireviirille on oleellista, että reviirillä edelleen säilyy suden lisääntymisympäristöksi soveltuvia alueita. Luke näkee tämän tärkeäksi huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Tämä olisi syytä huomioida myös karhun osalta

Selostuksessa kerrotaan, että Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston Natura-aluetta lähimpiä voimaloita poistettiin ja siirrettiin kaavaehdotusvaiheessa etäämmälle Natura-alueesta. Lähimmät voimalat ovat n. 770 m (Haapavesi) ja 1010 m (Oulainen) etäisyydellä Natura-alueen rajasta. Hankealue ei selostuksen mukaan sijaitse Suomenselän peurakannan keskeisimmillä alueilla, eikä hankkeen ei arvioida vaarantavan metsäpeuran Suomenselän osakantaa tai sen kehittymistä ja leviämistä uusille seuduille. Kun tiedossa on, että alueella on ollut metsäpeuravaatimia vasojen kanssa, Luke huomauttaa, että hankkeen ollessa lähellä metsäpeuran lisääntymisalueeksi soveltuvaa Natura-aluetta, saattaa vaikutuksia juuri alueen mielekkyyteen leviämisen osalta olla.

Lausunnon tiivistelmä:

Luke toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee turvata riittävät etäisyydet metson soitimiin, ja sudelle ja karhulle soveltuvien lisääntymisympäristöjen säilyminen. Karhun pesintään kohdistuvan häiriön arvioinnissa tulee huomioida toiminnan voimakkuus ja vaikutusalue sekä ympäröivien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Vaikutusten arvioinnissa olisi hyvä huomioida myös hankkeen läheisyys metsäpeuran lisääntymiseen soveltuvaan Natura-alueeseen.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Osayleiskaavassa on huomioitu kanalintujen soidinalueet sekä suurpedot asianmukaisesti. Yhteisvaikutusten arviointia on tarkennettu kaavan ehdotusvaiheeseen. Laji.fi tiedot on päivitetty kaavan ehdotusvaiheeseen. Metsäpeuraa on satunnaisesti tavattu alueella. Laji ei ole läheisen Natura-alueen suojeluperuste.*

1.4 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja pyytää huomioimaan tämän lausunnon liitteenä olevan Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohjeen tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen. Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

Vastine: *Merkitään tiedoksi*

1.5 Lupa- ja valvontavirasto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavoituksen edetessä tulee erityisesti huomioida mahdollisesti nykytilassa tapahtuneet muutokset. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu useita jo valmistuneita tai suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita, jolloin yhteisvaikutusten osalta tulee kiinnittää huomioita ajantasaiseen tietoon muiden hankkeiden osalta.

Vastine: *Kaavaselostukseen täydennetään muiden tuulivoimahankkeiden tilanne sekä tarkennetaan vaikutusten arviointia tältä osin.*

Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että merkittävä maisemavaikutus aiheutuu nimenomaan liikkuvista voimaloiden lavoista, jolloin on erittäin perusteltua, että näkymäalueanalyysit laaditaan voimaloiden maksimikorkeutta käyttäen. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että jos näkymäalueanalyysit on mallinnettu napakorkeutta käyttäen, ei maisemavaikutuksia ja niiden merkittävyyttä voida arvioida luotettavasti ja tällöin näkymäalueanalyysi tulee laatia uudelleen.

Vastine: *Näkyvyysanalyysi on päivitetty ja siitä on laadittu uusi liite kaava-asiakirjoihin. Vaikutusten arviointia on päivitetty näiltä osin.*

6.5 Muut tuulivoimahankkeet on esitetty eri määrä tuulivoimahankkeita ja näkymäalueanalyysistä puuttuu kaavaselostuksessa tunnistettuja hankkeita. Näkymäalueanalyysi yhteisvaikutuksista on laadittu voimaloiden napakorkeuksia käyttäen, jolloin todelliset näkymäalueet ovat oletettavasti huomattavasti laajempia kuin nyt esitetyt. Liitteessä 3 kerrotaan havainnekuvia laaditun ihmissilmän näkymää vastaavaksi, mutta kaikki liitteessä esitetyt kuvat ovat panoraamakuvia, jotka lieventävät todellista maisemavaikutusta. Panoraamakuvien rinnalla tulisi esittää myös ihmisnäkemää vastaavia kuvia.

Vastine: *Yhteisvaikutukset sekä muut hankkeet on päivitetty kaavaselostukseen. Uusi näyvyysanalyysi on laadittu voimaloiden kokonaiskorkeudelle. Panoraamakuvia ei ole otettu suoraan ns. panoraama-asetuksella. Valokuvat havainnekuvia varten on otettu digikameralla. Kuvauksessa on käytetty digikameraa, joka asetuksiltaan säädetty mahdollisimman lähelle ihmissilmällä havaittavaa kuvaa, eli kinofilmikameran 50 mm objektiivia. Kuvat on yhdistetty panoraamakuviksi kuvankäsittelyohjelmalla havainnekuvia laadittaessa. Panoraamakuva havainnollistaa, kuinka monta kuvaa kuvauspisteeseen näkyy. Panoraamakuvien leveys on enintään se, minkä ihmissilmä pystyy näkemään päätä kääntämättä.*

1.6 Erillisverkot Oy

Viitaten lausuntopyyntöönne 25.8.2026 koskien Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahanketta Oulaisten kunnassa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

1.7 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja pyytää huomioimaan tämän lausunnon liitteenä olevan Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohjeen tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen.

Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toiminta-edellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

Vastine: *Merkitään tiedoksi ja huomioitavaksi hankkeen jatkosuunnittelussa.*

1.8 Metsäkeskus

Tuulivoimaloille ja sähkönsiirrolle varatut alueet on merkitty kaavakarttaan, ja sijoittelussa on huomioitu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet. Oikeusvaikutteisessa kaavassa luo-merkinnät voivat kuitenkin rajoittaa metsälain mukaisia toimenpiteitä. Siksi luo-kohteiden esittäminen kaavan tausta-aineistossa on riittävää.

Kaavaan merkittyjen luontokohteiden rajaukset ja metsälain mukainen suojeluperuste voivat muuttua ajan kuluessa. Siksi arvokkaat luontokohteet tulee arvioida tapauskohtaisesti hakkuiden yhteydessä.

Suomen metsäkeskus katsoo, ettei luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita tule merkitä oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan. Jos luo-alueet merkitään kaavakarttaan, tulee osoittaa selkeästi, onko merkintä suunnittelu-, rakentamis- vai suojelumääräys. Metsäkeskuksen luonto- ja metsätietojen perusteella luo-2-alueisiin kuuluva ojittamaton suo on rehevä korpi ja metsälain erityisen tärkeä elinympäristö.

Metsäkeskus huomauttaa, että mikäli kaavalla rajoitetaan metsätalouden harjoittamista metsätalouden käyttöön merkityillä alueilla, on metsänomistaja oikeutettu korvauksiin kärsitystä ansionmenetyksestä.

Suomen metsäkeskus esittää, että kaavaselostuksessa kuvataan selkeämmin, miten hankkeen aiheuttama metsäpinta-alan väheneminen korvataan. Lisäksi selostuksessa tulee arvioida perusteellisemmin hankkeen ja muiden alueen nykyisten tai suunniteltujen hankkeiden yhteisvaikutukset puuntuotantoon, metsäelinkeinoihin ja metsiin perustuvaan yritystoimintaan.

Metsäkeskus esittää, että kaavaselostuksessa otetaan kantaa alueella tehtäviin toimenpiteisiin voimaloiden käytöstä poiston jälkeen. Metsäkeskus esittää, että avoimet alueet metsitetään uudelleen toiminnan päätyttyä.

Pintavesien hallinnan ja vesiensuojelun yhteydessä tulisi selvittää ennallistamiseen soveltuvat kohteet sekä selvittää niiden toteutuskelpoisuus rakentamisen yhteydessä.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi. Osayleiskaavan luo-merkinnät ovat alueidenkäyttölain mukaisia suunnittelua ohjaavia merkintöjä, eivät suojelumääräyksiä, eivätkä ne itsessään estä metsätalouden harjoittamista tai syrjäytä metsälain soveltamista. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yleiskaavassa voidaan osoittaa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita informatiivisesti, kun kaava ei tosiasiallisesti estä alueen pääasiallista käyttöä.

Kaavassa metsätalous säilyy M-alueilla ensisijaisena maankäyttömuotona, eikä kaavalla aseteta sellaisia rajoituksia, jotka synnyttäisivät korvausvelvollisuuden. Luontokohteiden osoittaminen perustuu kaavan laatimishetken tietoon, ja kohteiden ajantasaisuus sekä metsälain mukaiset velvoitteet arvioidaan tapauskohtaisesti metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä.

Metsäkadon ja metsäelinkeinoihin kohdistuvien vaikutusten arviointi on tehty kaavatasolle riittävällä tarkkuudella alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti. Yleiskaavassa ei ole velvollisuutta esittää yksityiskohtaisia kompensaatiomekanismeja, kun rakentaminen kohdistuu rajattuun osaan laajaa metsäaluetta eikä vaaranna metsätalouden toimintaedellytyksiä kokonaisuutena. Myöskään ennallistamiseen soveltuvien kohteiden selvittämistä ei ratkaista tuulivoimaa koskevassa osayleiskaavassa.

1.9 Oulun Museo ja Tiedekeskus, arkeologia

Kaavaselostuksen luvussa *10.2 Vaikutukset muinaisjäännöksiin* on otettu hyvin huomioon suunnittelun ja rakentamisen vaikutukset muinaisjäännöksiin. Kuten selostuksessa todetaan, kohteet sm 2 (Rimpikoivikko) ja sm 3 (Hautakangas) rajautuvat aivan nykyiseen/parannettavaan tielinjaukseen. Museo muistuttaa, että kun kohteet merkitään maastoon, tulee merkitseminen tehdä kohteen muinaisjäännösrekisterin mukaisen muinaisjäännösaluerajauksen mukaisesti. Maastoon merkitsemisen lisäksi kohteet tulee ottaa huolellisesti huomioon

jatkosuunnittelussa, että ne eivät vahingoitu rakentamistöissä ja maakaapeleiden asentamisessa.

Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole muuta huomautettavaa Oulaisten Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

1.10 Oulun Museo- ja Tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö

Laajimmat Hautakankaan voimaloiden näkymäalueet kohdistuvat Pyhäjokilaaksoon voimala-alueen koillispuolella. Pyhäjokea reunustavat viljelyalueet edustavat laajimpia avoimia maisematiloja hankkeen voimaloiden lähialueella. Merkittävimmät maisemavaikutukset muodostuvat yhteisvaikutuksista erityisesti lähimpien tuulivoima-alueiden kanssa. Erityisesti Rahkola-Hautakangas ja Puutionsaari muodostavat laajan yhtenäisen tuulivoimala-alueen varsinkin Pyhäjokilaakson suunnalta tai alueiden pohjoispuolelta etelän suuntaan tarkasteltaessa. Kalajokilaakson viljelymaisema-alueelta tarkasteltaessa eri hankkeet muodostavat jatkuvan tuulivoimaloiden rintaman. Eniten maisemallisia yhteisvaikutuksia aiheutuu tuulivoimaloiden lähialueilla sijaitseviin kyliin, Kantokylään ja Pinolaan.

Oulun museo- ja tiedekeskus toteaa, että Rahkola-Hautakanakaan tuulivoimahankkeella on supistetussakin muodossaan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia hankkeen vaikutusalueen maisema-arvoihin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön, erityisesti sitä ympäröivien muiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten kautta.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan kaavaluonnoksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Lausunnossa esitetyt näkökohdat on huomioitu kaavan vaikutusten arvioinnissa. Merkittävimmät maisemavaikutukset liittyvät useiden lähialueen tuulivoimahankkeiden muodostamiin yhteisvaikutuksiin, minkä vuoksi niitä on tarkasteltu osana kaavaselostusta.*

1.11 Ympäristöpalvelut helmi

Terveydensuojeluviranomaisella ei ole terveydensuojelun näkökulmasta lisättävää Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan aiemman prosessin aikana antamaansaviimeiseen lausuntoon (lausunto 67/2025, 4.6.2025).

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

1.12 Pohjois-Pohjanmaan liitto

Oulaisten Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan suhde lainvoimaisiin maakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan:

Rahkola–Hautakankaan tuulivoimaosayleiskaavan selostuksessa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on huomioitu Pohjois-Pohjanmaan liiton viranomaisneuvottelussa 11.6.2026 esiin tuomat asiat maakuntakaavan ajantasaisuudesta. Molempiin asiakirjoihin on kuitenkin jäänyt maakuntakaavan merkintöihin ja -määräyksiin energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymisen jälkeen kumoutunut pääsähköjohto 400 kV tai 220 kV -merkintä, joka tulee poistaa. Muutoin molemmat asiakirjat ovat maakuntakaavoituksen osalta ajan tasalla.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että kaavaselostuksen kappaleessa Suhde alueellisiin ilmastotavoitteisiin esitetyt tiedot eivät vastaa ajantasaista tilannetta. Maakuntaohjelma 2026–2029 on hyväksytty joulukuussa 2025, ja Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartta on päivitetty vuonna 2024. Liitto edellyttää, että kaavaselostuksen kyseinen kappale korjataan vastaamaan näitä ajantasaisia asiakirjoja.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa uudelleen käynnistettyyn Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnokseen.

Vastine: *Kaavaselostukseen on tehty lausunnossa mainitut korjaustarpeet.*

2 Mielipiteet

2.1 Finkivi Oy

Finkivi Oy:llä (”Finkivi”) on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (”Tukes”) myöntämä voimassa oleva ja lainvoimainen Pontion malminetsintälupa ML2018:0096 (”Pontio”) Osayleiskaavan alueella (Liite 1). Finkivi omistaa myös kiinteistön (563-401-53-1, Kuusikangas) Osayleiskaavan alueella, jota koskeva lainhuutohakemus on vireillä (Liite 2).

Osayleiskaavassa yhteensä seitsemän (7) tuulivoimalaa on Pontion alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi Pontion alueelle on osoitettu tuulivoimaloiden rakenteet, huoltotiet, tielinjaukset ja maakaapelit.

Virheelliset tiedot johtavat myös siihen, että Tukesin esittämät edellytykset kaavavalmistelulle malminetsintälupa-alueella eivät täyty. Tukes edellyttää, että kaavoituksen tulee ”perustua ajantasaiseen tietoon alueen maankäytöstä ja olosuhteista. Voimassa oleva malminetsintälupa on laillinen ja määräaikainen maankäyttöoikeus, joka on otettava huomioon

kaavan lähtöaineistona riippumatta siitä, omistaako luvanhaltija alueen kiinteistöjä. Vaikutusarvioinnissa on arvioitava kaavaratkaisun vaikutukset lupaan perustuvaan toimintaan ja varmistettava, ettei kaavoituksella aiheuteta perusteetonta estettä lupamääräysten mukaisille tutkimustoimille. Luvanhaltijalla on lisäksi oikeus tulla asianmukaisesti kuulluksi kaavaprosessin aikana" (Liite 3). Sen lisäksi, että tiedot malminetsinnästä ovat virheellisiä, kaavaselostuksessa ei ole lainkaan arvioitu Tukesin edellyttämällä tavalla kaavaratkaisun vaikutuksia lupaan perustuvaan toimintaan tai harkittu sitä, aiheuttaako kaavoitus perusteetonta estettä tutkimustoimille.

Koska Osayleiskaavan on tarkoitus toimia suoraan rakentamislupien perusteena tuulivoimahankkeen ja Finkiven voimassa olevaan malminetsintälupaan perustuvan toiminnan olennaiset yhteensovittamiskysymykset on selvitettävä ja ratkaistava riittävällä tavalla jo kaavavaiheessa. Malminetsintälupa, sen kattama alue sekä luvan mukaisten tutkimusten toiminnalliset edellytykset on otettava huomioon jo kaavan lähtötiedoissa, selvityksissä, vaikutusten arvioinnissa, kaavaratkaisussa ja oikeusvaikutteisissa kaavamääräyksissä. Kaavasuunnitelmaa on tämän arvioinnin perusteella muutettava siten, että malminetsintäluvan mukaisten tutkimusten toteuttamisedellytykset turvataan.

Finkivi katsoo, että kaavaluonnoksen mukainen maankäyttöratkaisu estäisi Finkiven voimassa olevaan malminetsintälupaan perustuvaa tutkimustoimintaa, mistä syystä kaivoskehityshanke ja tuulivoimahanke tulee yhteensovittaa jo kaavavaiheessa. Kaavaselostuksen mukaisena kaavoitus tulisi estämään käytännössä malminetsinnän ja kaivoshankekehityksen alueella. Turvaetäisyyksiä tai kairauksien mahdollistamista ei ole lainkaan arvioitu kaavaselostuksessa.

Finkivi toteaa myös selvyyden vuoksi, että sillä on etuoikeus alueeseen lainvoimaisen Pontion luvan perusteella, eikä tuulivoimaloita tule sijoittaa suunnitellulla tavalla. Tukes on vahvistanut malminetsintäluvan etuoikeuden seuraavasti "Jos alueelle sijoitetaan muuta luvanvaraista elinkeinotoimintaa tavalla, joka estää pääsyn malminetsintäalueelle tai tekee esimerkiksi kairauksista mahdottomia, syntyy kahden elinkeinon välinen eturistiriita. Tällöin ensiksi myönnetyllä oikeudella – malminetsintäluvalla – on oikeusjärjestyksessä vahvempi asema." (Liite 3) Finkivi katsoo, että tuulivoimaloiden sijoittaminen suunnitellulla tavalla laajasti malminetsintäalueelle estäisi kairausten toteuttamisen laajalla osalla malminetsintäaluetta ja siten myös mineraaliesiintymän laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämisen malminetsintäluvan antaman etuoikeuden mukaisesti.

Osayleiskaavassa ei ole AKL 39 §:n 1 mom. ja 32 §:n vaatimalla tavalla otettuasian mukaisesti huomioon maakuntakaavan ohjausvaikutusta. Pohjois-Pohjanmaan3. vaihemaakuntakaavassa Osayleiskaavan alue on merkitty ekv-1-merkinnällä. Kaavaselostuksen mukaan "ekv" merkinnällä tarkoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja, ja lisämerkinnällä "1 "mineraalipotentiaalivyöhykettä, jolla on erityistä

yhteensovittamisen tarvetta esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa.

Mineraalivarantojen hyödyntämistä ja tuulivoimahanketta ei ole kuitenkaan yhteensovitettu maakuntakaavan edellyttämällä tavalla. Finkivi katsoo, että hankkeet tulisi yhteensovittaa maakuntakaavan ohjausvaikutuksen mukaisesti. Hankkeiden yhteensovittamista perustelee myös se, että maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue (tv-1) ei osin ulotu edes Osayleiskaavan suunnittelualueelle tai suunniteltujen tuulivoimaloiden sijainnille. Finkiven lupa-alueella ainakin kolme tuulivoimalaa on maakuntakaavan tv-1 alueen ulkopuolella. Tällä hetkellä Osayleiskaava on ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden ja periaatteiden osalta, kun malminetsintää ekv-1-alueella ei ole arvioitu, eikä sitä voi tällaisena toteuttaa.

ELY-keskus on perustellussa päätelmässään (POPELY/1937/2021) edellyttänyt, että kaavoituksen yhteydessä selvitetään, millaisin edellytyksin malminetsintää voidaan harjoittaa tuulivoimapuiston rakentamisen ja käytön aikana. Kaava-aineistoon ei kuitenkaan ole sisällytetty tällaista arviointia, sillä hankevastaava on katsonut, että toimenpiteitä ei tarvitse tehdä perustellun päätelmän nojalla. Tämä on ollut virheellinen arvio. Asiasta on todettu ainoastaan, että ”Kaava-alueella voidaan toteuttaa edelleen malminetsintää. Tuulivoimaloiden rakennusala kaava-alueesta on vain muutama prosentti. Tuulivoimaloiden rakentamisen aikana voidaan joutua rajoittamaan ajoittain liikkumista alueella”. Kaava-aineistoon lisätyt arvioinnit ovat sekä virheellisiä että puutteellisia. Mikäli kaivostoiminnan edellytyksiä ei pystytä selvittämään riittävällä tavalla lupa-alueella, kaivoshankkeen käynnistäminen estyy. Tämän vuoksi malminetsintälupa-alueen, ja samalla tutkimuksiin käytettävissä olevan alueen, pienentämisellä tuulivoimalan tai sen infrastruktuurin sijoittamisen vuoksi voi olla huomattavasti laajempia vaikutuksia kuin pelkästään yksittäisten tutkimusten tai kairausten toteuttamiseen.

Yhä, arvioinnissa tulisi myös ottaa huomioon kaivoslain mukaiset rajoitukset ja suojaetäisyydet. Näillä rajoituksilla on suora vaikutus siihen, millä alueilla malminetsintää voidaan käytännössä harjoittaa. Kaava-aineistossa näiden rajoitusten vaikutusta ei ole kuitenkaan tarkasteltu. Kaivoslain 7 § 2 momentin 7 kohdan ja 9 § 3 momentin mukaan malminetsintää ei saa ilman toimivaltaisen viranomaisen, laitoksen tai asianomaisen oikeudenhaltijan suostumusta tehdä 50 metriä lähempänä yleistä rakennusta tai laitosta taikka yli 35 000 voltin jännitteistä sähkölinjaa tai muuntoasemaa. Toimintojen turvallinen yhteensovittaminen voi edellyttää tapauskohtaisesti suurempia etäisyyksiä, jotka määrittää Tukes. Malminetsintä tuulivoimaloiden läheisyydessä estyisi siis tosiasiallisesti myös suoraan lain nojalla.

Todettakoon, että ELY-keskuksen perustellussa päätelmässä tuodaan esille nimenomaisesti se, että alueella on tehty pitkään malminetsintää, selvitetty varantoa ja alueella on voimassa malminetsintälupia ja lisäksi todetaan nimenomaisesti, että luonnonvaroja koskevat osuudet ovat puutteellisia (Perusteltu päätelmä, s. 45/63). On

selvää, että kaavaluonnokseen lisätyt maininnat malminetsinnästä eivät vastaa ELY-keskuksen perustellussa päätelmässä asetettua vaatimusta siitä, että malminetsinnän harjoittamisen edellytyksiä tulisi arvioida. Lisäksi arvio perustuu edelleenkin vääriin tietoihin.

Toisin kuin arvioinnissa todetaan, Tukes on ottanut asiaan kantaa seuraavasti ”Malminetsintälupa antaa luvanhaltijalle lain tasolla suojatun käyttöoikeusasemantoisen maalla. Tämä käyttöoikeus on omistajaa sitova rajoitus, jota voidaan kaventaa vain lain nojalla, oikeasuhtaisesti ja niin, ettei malminetsintäluvan tarkoituksentoteuttaminen esty.” (Liite 3) Ottaen huomioon sen kuinka laajasti ja useita tuulivoimaloita Pontion alueelle suunnitellaan sekä niitä palvelevan infrastruktuurinlaajuus, Finkivi katsoo, että kaava kaventaisi suhteettomasti luvan mukaista malminetsintää ja heikentäisi lupaan liittyvän kaivoslupaetuoikeuden tosiasiallistamerkitystä. Malminetsintälupaan perustuvat investoinnit tehdään sillä perustellulla jakohtuullisella odotuksella, että mikäli alueelta paikannetaan taloudellisesti hyödynnettävissä oleva esiintymä ja kaikkia soveltuvia lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan, kohteelle myönnetään jatkossa kaivoslupa. Tämä muodostaa perustan niille kymmenille ja sadoille miljoonille euroille, joita useat yhtiöt investoivat malminetsintään Suomessa vuosittain. Kaava-aineistossa ei ole osoitettu, että laaja toimintojen sijoittuminen Pontion alueelle olisi välttämätöntä tai että vähemmän haitallisia sijoitusvaihtoehtoja olisi arvioitu. Kaavaa ei siten tule hyväksyä nykyisessä muodossaan.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella, Osayleiskaava ei täytä tällaisenaan lain mukaista yleiskaavan tarkoitusta, joka on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen (AKL 35 §), eikä se perustu riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin (AKL 9 §). Koska Osayleiskaavaa on tarkoitus käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakentamislupien perusteena, se ei lisäksi täytä AKL 77 b § vaatimusta rakentamisen ja muun alueiden käytön riittävästä ohjaamisesta.

Todettakoon, että Osayleiskaava on nykyisessään muodossaan lainvastainen sen perusteella, että kaava aiheuttaa AKL 39 §:n 4 mom. mainittua kohtuutonta haittaa muulle oikeuden haltijalle, tässä tapauksessa Finkivelle.

Finkivi katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma on puutteellinen ja sitä tulee korjata. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (s. 26/29) todetaan, että ”myös muut hankkeet (aurinkovoima- ja kaivoshankkeet) otetaan tarpeellisilta osin huomioon arvioinnissa.” Kuitenkaan suunnitelmassa ei ole otettu huomioon lainkaan malminetsintää tai Finkiveä, taikka Pontiota.

Asiassa tulee kuulla Tukesia, sillä Osayleiskaava koskee maakuntakaavassa osoitettua mineraalivarantoaluetta ja Pontion malminetsintälupaa, jonka kyseinen viranomainen on myöntänyt. Kuuleminen on tapauskohtaisesti myös tarpeen, sillä kaavaselostus perustuu olennaiselta osin virheellisiin tosiseikkoihin malminetsinnästä. Edellä esitetyn nojalla myös Tukesin ja hankevastaavan käsitykset malminetsinnästä ja sen oikeusvaikutuksista ovat hyvin

erilaiset. Ottaen huomioon edellä mainitut seikat, yhteensovittamista koskevaa arviointia ei voida pitää asianmukaisena eikä riittävänä ilman, että toimivaltaista viranomaista on kuultu asiassa. Finkiven näkemyksen mukaan myös työ- ja elinkeinoministeriön alaista tutkimuslaitosta, Geologian tutkimuskeskusta (”GTK”) tulee kuulla asiassa, varsinkin koskien maakuntakaavamerkintöjä ja niiden huomioon ottamista. GTK on tietoinen alueen malmivarannoista ja se on muun ohessa itsenäisesti toteuttanut tutkimuksia kaava-alueella ja Pontion alueella jo -90 luvulla.

Finkivi vaatii, että kaavaluonnosta muutetaan ennen kaavaehdotusvaihetta siten, että hankkeet yhteensovitetaan. Malmiesiintymän mineralisaatio on täysin paikkaan sidottu eikä sitä voida siirtää, kun taas tuulivoimalahankkeen rakenteita voi siirtää.

Lähtökohtaisesti Finkivi katsoo, että kaikki tuulivoimalarakenteet on siirrettävä pois Pontion alueelta, sillä lähialueilta löytyy maakuntakaavan tv-1 alueelta (tuulivoimarakentamiseen tarkoitettu) soveltuvia paikkoja. Huomioon tulee ottaa, ettei tuulivoimalan perustusten, tie- ja kaapeliyhteyksien, sähkölinjojen, muuntoasemien tai muiden vastaavien toimintojen edellyttämät suojaetäisyydet rajoita tosiasiallisesti Pontion käyttämistä malminetsintään ja kaivoshankekehitykseen.

Vastine: *Finkivi Oy:n mielipide merkitään tiedoksi ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu huomioon kaavaehdotuksen laadinnassa ja vaikutusten arvioinneissa alla tarkemmin esitetyin tavoin.*

Malminetsintäluvan status on päivitetty kaavaselostukseen.

Malminetsintälupa antaa kaivoslainsäädännön nojalla saajalleen oikeuden suorittaa malminetsintää alueella sekä etuoikeuden mahdollisen esiintymän hyödyntämiselle. Malminetsintälupa ei kuitenkaan mahdollista varsinaista kaivostoimintaa alueella, vaan kaivostoiminta edellyttää erillistä kaivoslupaa. Kaivoslain mukaisesti malminetsintälupa ei myöskään muuten rajoita kiinteistön omistajan oikeutta käyttää malminetsintäluvan kohteena olevaa aluetta tai määrätä siitä. Osayleiskaavan vaikutukset tulevaisuudessa alueella mahdollisesti harjoitettavan kaivostoiminnan kannalta riippuvat näin ollen siitä, myönnetäänkö toiminnalle tulevaisuudessa kaivoslain mukainen kaivoslupa. Kaivoslain mukaan kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen alueidenkäyttölain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty.

Alueidenkäyttölaki korostaa kunnan päätäntävaltaa ja vastuuta alueiden käytön suunnittelussa ja ohjauksessa. Alueidenkäyttölain 20 §:n mukaisesti kunnan tehtävänä on huolehtia alueellaan maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta. Tämän lähtökohdan mukaisesti kunnalla on oikeus laatia alueidenkäyttölaissa tarkoitettuja yleis- ja asemakaavoja kunnan alueelle sitä mukaa kuin kunnan kehitys kaavoitustoimenpiteitä vaatii. Kunnan toimivaltaan

ja harkintaan kuuluu päättää muun muassa mille alueille kaavoja laaditaan, millä aikataululla kaavoja laaditaan, minkä sisältöisiä laadittavat kaavat ovat ja millaisia käyttötarkoituksia eri alueille osoitetaan. Malminetsintäluvalla ei voida sitovasti osoittaa aluetta kaivostoimintaan, vaan tämä seikka kuuluu kaivos- ja alueidenkäyttölainsäädännön mukaisesti kunnan harkintavaltaan ja kunnallisen itsehallinnon piiriin. Malminetsintäluvan mukainen etuoikeus tarkoittaa siten kaivoslainsäädännön systematiikassa etuoikeutta mahdollisen esiintymän hyödyntämiseen, mutta mainittu etuoikeus ei poista alueidenkäyttölakiin perustuvaa kunnallista kaavoitusmonopolia ja vakiintunutta pääsääntöä, jonka mukaan maanomistajalla taikka muulla oikeudenhaltijalla ei ole subjektiivista oikeutta vaatia kunnalta tietyn alueen kaavoittamista oikeudenhaltijan esittämällä tavalla.

Nyt laadittava osayleiskaava ei vaikuta malminetsintäluvan mukaiseen oikeuteen harjoittaa malminetsintää alueella. Osayleiskaavalla ei myöskään itsessään ole sellaisia välittömiä vaikutuksia, että malminetsintä alueella estyisi. Myöskään kaavan mahdollistamien tuulivoimaloiden toteuttamisesta ei ennalta arvioiden voida katsoa seuraavan merkittäviä haitallisia vaikutuksia malminetsintätoimintaan. Malminetsintäluvan mukainen toiminta voidaan siten yhteensovittaa alueella osayleiskaavan tavoitteena olevan tuulivoimarakentamisen kanssa.

Selvyyden vuoksi todetaan myös, että Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen kaavoitus on tullut alun perin vireille 26.5.2021. Hanketta koskeva ympäristövaikutustenarviointiohjelma on julkaistu 18.6.2021. Hankkeen ensimmäinen kaavaluonnos on ollut nähtävillä 31.8.–9.10.2023. Finkivi Oy:n voimassa oleva malminetsintälupa on myönnetty 11.1.2024. Malminetsintälupaa koskevasta lupapäätöksestä käy ilmi, että alueella on vireillä Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava. Finkivi Oy on myös malminetsintälupapäätöksessä velvoitettu huomioimaan Hautakangas Wind Oy:n suunnittelema tuulivoimahanke esimerkiksi ilmoittamalla malminetsinnöistä Hautakangas Wind Oy:lle hyvissä ajoin etukäteen sekä keskittämällä malminetsintä tutkimukset mahdollisimman nopeasti alueelle, jolle tuulivoimasuunnitelmat kohdistuvat kaivostoiminnan näkökulmasta tarpeettomien alueiden poissulkemiseksi ja alueidenkäyttötarpeiden yhteensovittamiseksi. Malminetsintäluvan voimassaolo ei kuitenkaan edellä mainituin tavoin poista kunnan oikeutta laatia ja hyväksyä alueelle alueidenkäyttölaissa tarkoitettuja osayleiskaavoja ja kunta voi siten edetä kaavoituksessa odottamatta alueelle mahdollisesti myönnettyjen malminetsintälupien voimassaolon päättymistä.

Hankkeen maakuntakaavan mukaisuuden osalta todetaan, että suunniteltuista 17 tuulivoimalasta valtaosa sijoittuu maakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden aluemerkinnän sisäpuolelle ja ainoastaan kuusi voimalaa sijoittuu maakuntakaavan tuulivoimaloiden aluemerkinnän ulkopuolelle. Finkivi Oy:n malminetsintäluvan mukaisella alueella maakuntakaavan aluemerkinnän ulkopuolelle on kaavaluonnoksen mukaan sijoitettu kolme voimalaa enimmillään noin 560 metrin päähän aluemerkinnän rajasta. Maakuntakaava on alueidenkäyttölain 32 §:n mukaisesti ohjeena yleiskaavan laatimisisessa. Tarkentuvan suunnittelun

periaatteiden mukaisesti maakuntakaava tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Rahkola-Hautakankaan aluetta ei ole varattu maakuntakaavassa muuhun tarkoitukseen sellaisella tavalla, joka estäisi osayleiskaavalla suunnitellun tuulivoimarakentamisen sijoittumisen alueelle. Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan vaikutukset myös mineraalivarantoja koskevan maakuntakaavamerkinnän osalta. Ehdotettu yleiskaavaratkaisu mukailee maakuntakaavan tuulivoimaloiden aluemerkinnän rajausta, eikä se ei vaikeuta maakuntakaavan toteutumista ja on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole myöskään ollut huomautettavaa uudelleen käynnistettyyn Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnokseen Finkivi Oy:n mielipiteessä esitettyjen seikkojen osalta.

2.2 Telia Finland Oy

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

2.3 Pyhäjokialueen luonnonsuojeluyhdistys ry

Jos tuulivoimapuisto toteutetaan osayleiskaavan mukaisesti, sillä tulee olemaan suuria haitallisia vaikutuksia alueen luontoon. Yhdistyksemme on erityisen huolissaan siitä, että kaavailtu tuulivoima-alue sijoittuu Oulaisten kaupungin yhdelle erämaisimmista alueista. Esimerkiksi upean Honkanevan Natura-alueen luonne tulee peruuttamattomasti muuttumaan.

Viime aikoina moni kunta on ottanut kielteisen kannan luonnon kannalta liian herkille ja arvokkaille alueille suunniteltuihin tuulivoimahankkeisiin. On ymmärretty, että luonnolla on arvo sinänsä. Sitä ei voi rahalla mitata. Olisi hienoa, jos Oulaisten kaupunkikin voisi arvottaa alueensa upeita luontokohteita niin, ettei tuulivoimaloita tungettaisi kaikkiin mahdollisiin paikkoihin.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

2.4 Lakeuden Malmi Oy

1. Osayleiskaavan luonnos on ristiriidassa maakuntakaavan kanssa

Alueella on 3. vaihemaakuntakaavassa tunnistettu merkittäviä mineraalivarantoja (ekv-1-merkintä). Lisämerkintä -1 osoittaa, että mineraalipotentiaalivyöhykkeellä on erityinen yhteensovittamistarve esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun alueellisen erityispiirteen

kanssa. Tuulivoimahanketta ei kuitenkaan ole yhteensovitettu maakuntakaavan ohjausvaikutuksen tarkoittamalla tavalla mineraalivarantojen hyödyntämisen kanssa.

Lakeuden Malmilla on alueella Aittonevan malminetsintälupahakemus (ML2022:0095) (”Aittoneva”). Osayleiskaavaluonnoksessa tuulivoimalaitos nro 10 sijaitsee Aittonevan rajalla ja suunnittelualueen länsiosa ulottuu Aittonevan alueelle. Mikäli kaava toteutuu, malminetsintäalue pienentyy merkittävästi, mikä vaikuttaa malminetsintähankkeen edellytyksiin. Tuulivoimalan 10 sekä sitä ympäröivän tv-1-alueen sijaintia on muutettava siten, että varmistetaan hankkeiden yhteensovittaminen maakuntakaavan ohjaamalla tavalla.

2. Kaavaselostuksessa on virhe alueen kaivoshankekehityksen osalta

Kaavaselostuksessa todetaan, että ”alueella ei ole käynnissä aktiivista kaivoksen hankekehitystä tai kaivostoimintaa” (s. 211(231)). Kaavaselostus on virheellinen ja sitä tulee muuttaa.

Alueella on aktiivista kaivoksen hankekehitystä – sekä malminetsintälupa että -hakemus. Malminetsintälupahakemuksen jättäminen osoittaa, että alueella on käynnistetty konkreettinen kaivoksen hankekehitys. Malminetsinnän ainoa tarkoitus liiketoimintana on selvittää mineraaliesiintymän hyödyntämiskelpoisuus ja mahdollistaa kaivoksen perustaminen. Hakemuksen tekeminen edellyttää kattavia arvioita erityisesti tutkimusalueesta, ympäristöstä ja käytettävistä tutkimusmenetelmistä (kaivoslaki (621/2011) 34 §). Kyseessä on aktiivinen kaivoksen hankekehitys.

Todettakoon selvyyden vuoksi, että malminetsintälupa puolestaan oikeuttaa kaivoslain 10 §:n mukaisesti tutkimaan malminetsintäalueen geologisia muodostumia, tekemään kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia, paikallistamaan esiintymän ja selvittämään sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden sekä rakentamaan tai siirtämään alueelle tutkimustoimintaa varten tarpeellisia rakennelmia ja laitteita. Osayleiskaavan alueella on malminetsintälupa, ja tämänkin osalta on kyse kaivoshankekehityksestä.

3. ELY-keskuksen perustellun päätelmän vaatimuksia ei ole huomioitu

ELY-keskus on edellyttänyt perustellussa päätelmässä (POPELY/1937/2021), että kaavoitustyössä tulee arvioida, millaisin edellytyksin malminetsintää voidaan harjoittaa tuulivoimapuiston rakentamisen ja käytön aikana.

Hankevastaava ei ole tehnyt perustellussa päätelmässä edellytettyä arviointia siitä, millaisin edellytyksin malminetsintää voidaan harjoittaa, vaan on tyytynyt toteamaan, että ”Kaava-alueella voidaan toteuttaa edelleen malminetsintää. Tuulivoimaloiden rakennusala kaava-alueesta on vain muutama prosentti. Tuulivoimaloiden rakentamisen aikana voidaan joutua rajoittamaan ajoittain liikkumista alueella” (Kaavaluonnoksen liite 2 (s. 10(12)). Kaavaselostuksessa todetaan yhä, että ”Tuulivoimahankkeen toteuttaminen ei lähtökohtaisesti estä tulevaa mineraalien hyödyntämistä, mutta voi rajoittaa sitä paikallisesti. Tuulivoimaloiden

perustukset, huoltotiet ja kaapeloinnit voivat estää tai vaikeuttaa myöhempää malminetsintää tai kaivostoimintaa.” (s. 211/231) Tämä yleisluonteinen toteamus ei täytä perustellussa päätelmässä asetettua arviointivaatimusta.

Ensinnäkin, edellytysten arvioinnissa olisi tullut tarkastella kaivoslain mukaisia suojaetäisyyksiä. Kaivoslain 7 § 2 momentin 7 kohdan ja 9 § 3 momentin mukaan malminetsintää ei saa ilman toimivaltaisen viranomaisen, laitoksen tai asianomaisen oikeudenhaltijan suostumusta tehdä 50 metriä lähempänä yleistä rakennusta tai laitosta taikka yli 35 000 voltin jännitteistä sähkölinjaa tai muuntoasemaa. Toimintojen turvallinen yhteensovittaminen voi edellyttää tapauskohtaisesti suurempia etäisyyksiä, jotka määrittää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Rajoitukset vaikuttavat välittömästi siihen, missä malminetsintää voidaan harjoittaa. Kaava-aineistossa rajoituksia ei ole arvioitu lainkaan. Tuulivoimalan nro 10 ja siihen liittyvän infrastruktuurin sijoittaminen kaavaluonnoksen mukaisesti kaventaa lain nojalla malminetsintään tosiasiallisesti käytettävissä olevaa aluetta.

Toiseksi hankevastaavan olisi tullut arvioida malminetsinnän edellytyksiä tilanteessa, jossa malminetsintäaluetta käytetään tuulivoimahankkeen toimintoihin. Jos tuulivoimahanke sijoitetaan malminetsintäalueelle, tämä voi estää esiintymän laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämistä. Malminetsinnän ainoa tarkoitus on kaivostoiminnan aloittaminen – jos kaivostoiminnan edellytyksiä ei saada varmistettua lupa-alueelle, ei kaivostoimintaa voida aloittaa. Malminetsintälupa-alueen – ja siten tutkimusalueen – supistaminen tuulivoimalan sijoittamisella alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voi tosiasiallisesti estää myös kaivoshankkeen. Aittoneva antaa etuoikeuden kaivosluvan hakemiseen juuri malminetsintälupa-alueella. Kyse ei näin ollen ole vain siitä, missä tutkimuksia ja kairauksia voidaan tehdä, vaan myös Lakeuden Malmin elinkeinotoimintaan kohdistuvista vaikutuksista ja luonnonvarojen käytön estymisestä.

4. Lopuksi

Edellä todetusti, kaavoituksessa ei ole arvioitu riittävällä tavalla tuulivoimahankkeen vaikutuksia malminetsintään ja mahdolliseen myöhempään kaivostoimintaan, eikä toisaalta hankkeiden yhteensovittamista, vaikka arviointia edellyttävät sekä maakuntakaavan ohjausvaikutus, että ELY-keskuksen perusteltu päätelmä.

Lakeuden Malmi vaatii, että kaavaluonnosta muutetaan ennen kaavaehdotuksen laatimista siten, että hankkeet yhteensovitetaan. Malmivaranto on täysin paikkaan sidottu eikä sitä voida siirtää, kun taas tuulivoimalahankkeen rakenteita voi siirtää. Tuulivoimala 10 sekä Aittonevalle sijoittuva tv-1-alue, tulee siirtää pois Aittonevan alueelta. Huomioon tulee ottaa myös se, etteivät tuulivoimalan perustukset, tie- ja kaapeliyhteydet, sähkölinjat, muuntoasemat, muut vastaavat alueet tai toimintojen edellyttämät suojaetäisyydet rajoita tosiasiallisesti Aittonevan käyttämistä malminetsintään ja mahdolliseen myöhempään kaivostoimintaan.

Lakeuden Malmi on valmis keskustelemaan hankkeiden yhteensovittamisesta, ja tulee tarvittaessa ottamaan uudelleen kantaa asiaan kaavoituksen myöhemmissä vaiheissa.

Vastine:

Lakeuden Malmi Oy:n mielipide merkitään tiedoksi.

Kaavaselostukseen päivitetään tiedot alueella vireillä olevasta Aittonevan malminetsintälupahakemuksesta. Malminetsintähakemus tai mahdollinen myöhemmin myönnettävä malminetsintälupa ei kuitenkaan osoita aluetta kaivostoimintaan eikä estä kuntaa käyttämästä alueidenkäyttölain mukaista kaavoitusvaltaansa. Malminetsintä ja tuulivoimarakentaminen eivät ole lähtökohtaisesti toisensa poissulkevia maankäyttömuotoja, vaan niiden yhteensovittamista on arvioitu osana kaavaprosessia.

Maakuntakaavan osalta todetaan, että Rahkola-Hautakankaan alue on osoitettu maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena, ja osayleiskaavaratkaisu perustuu tähän aluerajaukseen. Maakuntakaavan ekv-1 -merkintä osoittaa mineraalipotentiaalialueen, mutta se ei ole aluevarausmerkintä eikä sellaisenaan varaa aluetta kaivostoimintaan tai estä muuta alueidenkäyttöä. Kaavaselostuksessa on arvioitu tuulivoimahankkeen vaikutuksia mineraalipotentiaalialueeseen sekä todettu, että mahdollinen tuleva mineraalien hyödyntäminen edellyttäisi erillisiä kaivoslain mukaisia menettelyjä ja kaavoituksellista tarkastelua. Osayleiskaavan ei arvioida vaikeuttavan maakuntakaavan toteutumista eikä olevan ristiriidassa sen tavoitteiden kanssa.

Nyt laadittava osayleiskaava ei vaikuta malminetsintäluvan mukaiseen oikeuteen harjoittaa malminetsintää alueella. Osayleiskaavalla ei myöskään itsessään ole sellaisia välittömiä vaikutuksia, että malminetsintä alueella estyisi. Myöskään kaavan mahdollistamien tuulivoimaloiden toteuttamisesta ei ennalta arvioiden voida katsoa seuraavan merkittäviä haitallisia vaikutuksia malminetsintätoimintaan. Malminetsintäluvan mukainen toiminta voidaan siten yhteensovittaa alueella osayleiskaavan tavoitteena olevan tuulivoimarakentamisen kanssa.

Kaava ei myöskään ratkaise mahdollisen tulevan kaivostoiminnan toteuttamista alueella. Mikäli alueelta myöhemmin löytyisi kaivostoimintaan soveltuva esiintymä ja hanketta ryhdyttäisiin edistämään, sen toteuttamisedellytykset arvioitaisiin erikseen kaivoslain ja alueidenkäyttölainsäädännön mukaisissa menettelyissä.

ELY-keskuksen perustellun päätelmän huomioon ottamisesta todetaan, että kaavaselostuksessa ja erillisessä perustellun päätelmän huomioimista koskevassa liitteessä on arvioitu tuulivoimahankkeen vaikutuksia mineraalivarojen hyödyntämiseen ja malminetsintään. Arvioinnissa on todettu, että osayleiskaava ei estä malminetsintää alueella, vaikka yksittäisten voimaloiden, huoltoteiden, maakaapeleiden tai sähköasemien toteuttaminen voi paikallisesti rajoittaa käytettävissä olevaa aluetta.

Kaivoslain mukaiset suojaetäisyydet ja turvallisuusvaatimukset koskevat malminetsintätoiminnan toteuttamista eivätkä sellaisinaan määritä osayleiskaavan sisältöä. Mahdollisessa malminetsinnän toteutusvaiheessa toiminnanharjoittajan tulee huomioida kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaiset suojaetäisyydet, turvallisuusvaatimukset sekä yhteensovittaminen olemassa olevan maankäytön kanssa. Nämä kysymykset ratkaistaan malminetsintä- ja kaivoslain mukaisissa menettelyissä sekä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Kaavaselostukseen on täydennetty vaikutusten arviointia malminetsintään liittyen, kappaleeseen 17.2.

2.5 Mielipide 2

Katsomme, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma 5.8.2026) tulee täydentää ennen kaavaprosessin jatkamista. OAS ei kaikilta osin yksilöi riittävästi niitä selvityksiä ja vaikutusarviointeja, joita hankkeen luonnonarvojen, Natura-vaikutusten, ekologisten yhteyksien sekä suojeltujen lajien osalta on tarpeen suorittaa.

Viittaamme lisäksi aiemmin 2023–2025 Oulaisten kaupungille toimittamiimme mielipiteisiin, muistutuksiin ja muihin kannanottoihin. Niissä esitetyt huomiot ovat edelleen voimassa siltä osin kuin niitä ei tässä lausunnossa erikseen täydennetä, tarkenneta tai päivitetä uuden aineiston perusteella.

Vastine: *Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ei katsota tarpeelliseksi täydentää esitetyllä tavalla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu kaavatyössä hyödynnettävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnin kohteet alueidenkäyttölain edellyttämällä yleispiirteisellä tarkkuudella. OAS:n tarkoituksena ei ole esittää yksityiskohtaista selvitysohjelmaa, vaan kuvata kaavoituksen lähtökohdat, käytettävät selvitykset, vaikutusten arviointi sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää luettelon hanketta varten laadituista luonto-, linnusto-, Natura-, maisema-, melu-, välke-, arkeologia- ja eläimistöselvityksistä sekä niiden täydennyksistä. Lisäksi OAS:ssa todetaan, että kaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia, laadittuja selvityksiä sekä yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää.*

OAS:n perusteella voidaan todeta edelleen, että pääosa selvityksistä perustuu vuosien 2017–2022 aineistoihin. Lisäksi asiakirjassa todetaan vain, että niitä on täydennetty susiselvityksellä 2024 ja petolintuselvityksellä 2025. Pyydämmekin, että selvitysten ajantasaisuus arvioidaan ennen kaavaprosessin jatkamista. Pyydämme arvioimaan selvitysten ajantasaisuuden riippumattoman asiantuntijatahon toimesta, esimerkiksi Pohjois-Suomen elinvoimakeskukselta. Pyydämme perustelemaan, millä perusteella vuosina 2017–2022 toteutettuja

maastotöitä pidetään edelleen riittävinä vuoden 2026 kaavoituksessa. Yhtenä tapana varmistaa maastotöiden riittävyys olisi selvittää onko alueelta uusia lajihavaintoja.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Kaavaprosessissa selvitysten riittävyyttä ja ajantasaisuutta arvioivat kuitenkin lain mukaisissa tehtävissään toimivaltaiset viranomaiset lausunto- ja neuvottelumenettelyissä. Viranomaisilla on mahdollisuus esittää täydennyspyyntöjä tai edellyttää lisäselvityksiä, mikäli ne katsovat aineiston olevan puutteellinen tai vanhentunut.*

Selvitysten ajantasaisuus arvioidaan osana kaavaprosessia ja vaikutusten arvioinnin kokonaisuutta. Selvitysten käyttökelpoisuutta ei ratkaista yksinomaan niiden laatimisajankohdan perusteella, vaan sen perusteella, ovatko selvitykset edelleen riittävän ajantasaisia suhteessa alueen ominaisuuksiin, maankäytön muutoksiin, käytettävissä olevaan uuteen tietoon sekä suunnitteluratkaisuihin. Luonto-, Natura-, linnusto- ja eläimistöselvityksiä on täydennetty hankkeen etenemisen aikana sekä yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä esitettyjen täydennystarpeiden perusteella.

Suunnittelualueen itä- ja länsipuolelta on saatu uusia lepakkohavaintoja kaavoituksen valmistelun jälkeen. Nämä havainnot tulisi tarkistaa ja lisätä mukaan aineistoon. Lepakot kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin. OAS:aan tulisi lisätä arvio siitä, edellyttävätkö uudet havainnot lepakkoselvitysten täydentämistä. Mikäli uusia havaintoja ei katsota riittäviksi selvitysten täydentämiseen, pyydämme perustelemaan tämän johtopäätöksen.

Vastine: *Lepakkohavainnot tarkistetaan laji.fi -rekisteristä, ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä. Mahdollisten uusien havaintojen merkitys riippuu niiden sijainnista, laadusta, havaintojen ajankohdasta sekä siitä, viittaavatko ne lepakoiden satunnaiseen liikkumiseen vai esimerkiksi tärkeisiin ruokailualueisiin, lisääntymis- tai levähdyspaikkoihin. Pelkkä uusi lajihavainto suunnittelualueen ympäristössä ei sellaisenaan osoita, että aiempi lepakkoselvitys olisi riittämätön tai automaattisesti edellyttäisi uusien maastokartoitusten tekemistä. Täydennystarvetta arvioidaan tapauskohtaisesti havaintojen sisällön ja sijainnin perusteella.*

OAS:ssa tulee mainita myös maakotka ja miten laji on huomioitu. Ennen kaavaprosessin etenemistä tulee tarkistaa, että viimeisimmät vuosien 2025–2025 havainnot on huomioitu, eli tämä edellyttää tarkennusta käytettyyn kotka-aineistoon. OAS:ssa tulisi kuvata, mitä maakotkaa koskevia aineistoja on käytetty, milloin ne on viimeksi päivitetty sekä miltä viranomais- tai asiantuntijataholta tiedot on saatu.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Maakotkaa koskeva tarkastelu sisältyy hankkeen linnusto- ja petolintoaineistoihin. Laji.fi-tiedot on päivitetty 09/2026. Päivityksen perusteella kaava-aineisto on ajan tasalla.*

Miten ilveksen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen mahdollinen esiintyminen alueella selvitetään osana kaavaprosessia? OAS:ssa tulisi yksilöidä, tehdäänkö ilvestä koskevia lisäselvityksiä

osana kaavaprosessia vai vasta rakennuslupavaiheessa. Lisäksi tulee kirjata perustelut siitä, miksi näin toimitaan. Mikäli selvitysten laatiminen on tarkoitus siirtää rakennuslupavaiheeseen, pyydämme perustelemaan, miten kaavan vaikutuksia ilveksen mahdollisiin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin voidaan arvioida riittävällä tavalla jo yleiskaavavaiheessa. Tämä on tärkeää luonnonsuojelulain noudattamisen kannalta, koska lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa heikentää.

Miten ekologisen käytävän toimivuutta on tarkoitus arvioida prosessin edetessä ja mahdollisen tuulivoimala-alueen käytön aikana? Mitä lajistoa tarkastelu koskee ja miten huomioidaan kaikki alueella elävät luontodirektiivin liitteen IV lajit? Miten yhteysvaikutukset Puutionsaaren ja alueen muiden tuulivoimala-alueiden kanssa on huomioitu? Tämä tulee käydä tarkemmin ilmi suunnitelmasta. Useiden suurpetojen ja hirvieläinten liikkuminen ulottuu laajoille alueille, jolloin myös muut Oulaisten ja lähikuntienalueiden tuulivoimalahankkeet on huomioitava yhteisvaikutuksissa.

Vastine:

Ilves:

Viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa Ilves on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC) (Hyvärinen ym., 2019). Kaikki maasuurpedot suosivat ensisijaisesti rauhallisia metsä- ja suoalueita, missä ihmistoiminta on vähäisempää. Suurpedoilla elinpiirien koko on yleensä vähintään useita kymmeniä tai jopa useita satoja neliökilometrejä, jolloin niiden elinalueille mahtuu monenlaisia ihmistoiminnankin alaisia elinympäristöjä. Rahkola-Hautakankaan alue saattaa olla osa ilveksen reviiriä tai laji voi liikkua alueella etsiessään uusia elinalueita. Alueella toteutettujen luonto- ja linnustoselvitysten aikana tehtiin ilveksen jälkihavaintoja hankealueen eteläosissa sekä ahman jälkihavainto hankealueen länsipuolelta. Koska ahman ja ilveksen elinpiiri on satoja neliökilometrejä, kaava-alue on todennäköisesti hyvin pieni osa niiden elinpiiriä.

Ilveksen lisääntymispaikka eli synnytyspesä sijoittuu usein tiheään kuusikkoon, kaatuneen puun juurakkoon, luolaan tai kivilouhikkoon. Ilves käyttää pesää vain lyhyen ajan synnyttäkseen ja hoitaakseen pieniä pentuja. Tämän jälkeen pennut siirretään pois synnytyspesästä. Ilveksen pesäpaikkoja ei tunnistettu hankkeen maastoselvityksien yhteydessä eikä potentiaalia havaittu voimalapaikoilta. Ilveksen pesäpaikka on hankala havaita, koska laji ei rakenna erikseen pesää tai esimerkiksi käytä pesämateriaaleja.

Suunnitellut voimalapaikat sijoittuvat pääosin talousmetsiin ja hakkuille, eli yllä mainitun aktiivisen metsänhoidon alueille, joita ilves lähtökohtaisesti välttää pesäpaikan valinnassaan, eikä niillä tai niiden lähiympäristöstä ole todettu ilveksen pesäalueiksi soveltuvia syrjäisiä louhikko- tai mäkimaastoja. Lähimmät potentiaaliset erittäin hyvin soveltuvat pesäalueet sijoittuvat karttatarkastelun perusteella kaava-alueen pohjoispuolelle Oulaisten kunnassa sijaitsevan Isojärven alueelle, jossa on jonkin verran louhikko- ja mäkimaastoa.

Ekologinen verkosto:

Kaavaselostuksen luvussa 10.4.8 on kuvattu kaava-alueen ekologista verkostoa ja arvioitu siihen kohdistuvia vaikutuksia. Kaava-alue sijoittuu Ylivieskan ja Oulaisten välisen, varsin laajan ekologisen verkoston alueelle, mutta ekologisen verkoston ydinalueita ei hankealueella tai sen lähialueella sijaitse.

Ekologisen verkoston toimivuutta ei erikseen arvioida tuulivoima-alueen toimintavaiheessa, koska tuulivoimarakentaminen kohdistuu vain pienelle alueelle koko kaava-alueesta. Voimaloiden ja oheisrakenteiden väliin jää rakentamattomia alueita, jotka jäävät nykytilaansa. Useat lajit, kuten hirvi, palaavat alueelle rakentamisen päätyttyä, koska tuulivoimarakentaminen ei katkaise ekologisia yhteyksiä.

Puutionsaaren tuulivoimahanke sijoittuu Rahkola-Hautakankaan eteläpuolelle. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan määrittelemä ekologinen yhteys sivuaa Puutionsaaren tuulivoimahanketta. Yhteisvaikutusten kannalta Rahkola-Hautakankaan hanke on merkittävämpi ekologisen yhteyden toimivuuden kannalta kuin Puutionsaari. Rahkola-Hautakankaan hankkeessa voimalat on sijoitettu siten, että kaava-alueen keskiosissa voimaloiden väliin jää yli kilometrin laajuinen käytävä, joka kattaa Uusinevan ja Ylä-Huosionnevan. Rakennevapaa käytävä jatkuu tästä etelään kohti Huosionkankaan eteläosia ja Mäyränneva.

OAS:ssa kerrotaan maakuntakaavan määräykset ja linjauksen. Näiden lisäksi OAS:ssa tulisi näkyvä perustelut, miksi maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolelle sijoittuu voimaloita. Tämän vuoksi OAS:aan olisi hyvä lisätä maakuntakaavatasoisen yhteisvaikutusarvioinnin kuvaus ja perustelut alueen laajentamiselle yli maakuntakaavan suositusten.

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty suunnittelualuetta koskevat maakuntakaavamerkinnät ja suunnittelumääräykset. OAS:n tarkoituksena on kuvata kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteet, laadittavat selvitykset ja arvioitavat vaikutukset. Yksityiskohtainen arvio osayleiskaavaratkaisun suhteesta maakuntakaavaan ja maakuntakaavan tavoitteiden toteutumiseen esitetään kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnin perusteella.*

OAS:ssa luetellaan radiojärjestelmien omistajat osallisiksi, mutta ei tarkenneta miten vaikutuksia arvioidaan. Radioamatööritoimintaa tulisi tarkastella tarkemmin ja tarkastellamyös matkapuhelinverkon vaikutusarviointia. Viestintäyhteyksien toimintavarmuus on keskeinen osa turvallisuutta ja viranomaisviestinnän toimivuutta. OAS:ssa tulisi kuvataarvioidaan mahdolliset vaikutukset vaaratiedotteiden vastaanottamiseen, matkaviestinverkkojen toimivuuteen sekä muihin yhteiskunnan turvallisuuden kannaltaolennaisiin viestintäyhteyksiin.

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. OAS:ssa radiojärjestelmien omistajat ja käyttäjät on tunnistettu osallisiksi, jotta toimijoilla on mahdollisuus arvioida hankkeen vaikutuksia omiin verkkoihinsa ja järjestelmiinsä.*

OAS:ssa tulisi erikseen luetella ne luonto-, Natura-, lajisto- tai muut vaikutusselvitykset, joiden laatiminen tai tarkentaminen on tarkoitus siirtää rakennuslupavaiheeseen. Lisäksi tulisi perustella, miksi näitä selvityksiä ei tehdä osana kaavaprosessia ennen kaavan hyväksymistä.

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. Lähtökohtana on, että osayleiskaavan hyväksymisen kannalta olennaisia luonto-, Natura- ja lajistovaikutuksia ei jätetä arvioitaviksi vasta rakentamislupavaiheessa. Kaavan tulee perustua sellaisiin selvityksiin, joiden perusteella voidaan arvioida kaavaratkaisun merkittävät vaikutukset, ratkaista alueen soveltuvuus tuulivoimarakentamiseen ja varmistua kaavan sisältövaatimusten täyttymisestä. Yleiskaavan vaikutusten arvioinnin tulee siten olla riittävä ennen kaavan hyväksymistä.*

Rakentamislupavaiheeseen tai sitä edeltävään yksityiskohtaiseen rakentamissuunnitteluun voidaan jättää sellaisia kohdennettuja tarkistuksia ja teknisiä tutkimuksia, jotka edellyttävät lopullisten rakentamisalueiden, tielinjausten, perustamistapojen tai työmenetelmien tuntemista. Näiden tarkistusten tarkoituksena ei ole ratkaista alueen periaatteellista soveltuvuutta tuulivoimarakentamiseen eikä korvata kaavavaiheessa tarvittavaa vaikutusten arviointia.

OAS:ssa tulisi selkeästi kuvata, miten maakuntakaavan yleismääräysten edellyttämät vaikutusarvioinnit tullaan toteuttamaan ja millä selvityksillä niiden riittävyys osoitetaan.

Vastine: *Osayleiskaavan suhde maakuntakaavoitukseen on esitetty kattavasti kaavaselostuksessa.*

OAS:ssa mainitaan luvussa kaksi, että siinä hyödynnetään samoin kuin kaavoituksessa ELY keskuksen antamaa perusteltua päätelmää. Tarkempi selvitys jää kuitenkin kertomatta. OAS:ssa tulee olla perustelut sille, miksi suunnitellaan 300m korkeita tuulimyllyjä vaikka perustellussa päätelmässä yhteysviranomainen totesi useammassa kohdassa VE2 eli maksimissaan 250m korkeiden myllyjen olevan vähemmän haittoja aiheuttava. OAS:ssa on varmistettava, että yhteysviranomaisen perustellun päätelmän mukaisesti hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Perustellun päätelmän lopussa todetaan myös seuraavaa: Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika. Eli lausuntojen ja selvitysten sekä arviointien ajantasaisuudesta tulisi pyytää lausunto myös yhteysviranomaiselta.

Yhteysviranomainen lausui perustellussa päätelmässään, että VE2 olisi vähiten haittaa aiheuttava versio. OAS:ssa ja kaavaselostuksessa tulee perustella se, miksi on kuitenkin

päädytty VE3 mukaisiin tuulivoimaloiden korkeuksiin ja määriin. Perustellun päätelmän mukaan VE1 ja VE3 muuttaisivat kylien maisemaa ja arvokasta kulttuuriympäristöä huomattavasti. Tämä visuaalinen muutos myönnetään myös OAS:n luvussa neljä. Tällainen muutos tulee perustella OAS:ssa. Miten Oulaisten kaupunki varmistaa elinvoimaisen ja kestävän luonto- ja kulttuuriympäristön säilymisen?

Vastine: *OAS:ssa todetaan, että kaavoituksessa hyödynnetään yhteysviranomaisen 8.12.2023 antamaa perusteltua päätelmää. Perustellun pääätelmän huomioon ottaminen on lisäksi kuvattu asiakohdittain erillisessä kaavaselostuksen liitteessä, Perustellun päätelmän huomioiminen osayleiskaavassa. Liitteessä on tunnistettu erityisesti maisema-, luonto-, vesistö- ja yhteisvaikutusten arviointiin liittyneet epävarmuudet ja kaavaehdotusvaiheessa toteutetut täydennykset.*

Edellä mainitut asiat on syytä tarkentaa vielä osallistumissuunnitelmassa ennen kaavaprosessin jatkamista. Lisäksi aiemmassa prosessissa luvattiin antaa vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin, mutta niitä ei ole annettu. Jos OAS:ssa luvataan antaa vastineet, ne tulee myös antaa.

Vastine: *Vastineet on laadittu edellisessä kaavaprosessissa valmistelu ja ehdotusvaiheessa. Vastineraportit ovat olleet osa kaavaselostuksen liiteaineistoa.*

2.6 Mielipide 3

Tämä 4000 ha alue tulee pelkällä tie verkostolla tuhoamaan ainakin 200 - 300 ha puhdasta luontoa.

FCG'n tekemä luontokarkoitus oli vain 9 metsätyötunnin mittainen. Siinä ajassa ei olla ehditty tutkia luontoa ja sen kasvistoa tai eläinkantaa kunnolla.Tämä metsä on rikasta ja puhdasta luonto aluetta. Täällä viitasammakot pesivät.

Alueelta löytyy niin erilaisia haukkoja, pöllöjä ja kotkan pesimäaluetta. Ja se on suoraan kurkien, joutsenten, hanhien ja muiden muuttolintujen reitillä. Tämä on räystäs – ja haarapääskyjen ja närhien pesimä aluetta. Rauhoitettuja sekä uhanalaisia suomalaisia lintuja.

Myös metsäkanalintuja on paljon ja tämä on niiden pesimä aluetta. Eli luonto on erittäin elinvoimaista.

Susia, karhuja ja ilveksiä on havaittu lähimaastossa ja kuten tiedämme susi on rauhoitettu eläin ja jos villi eläinten reviiriä ruvetaan rajoittamaan tuulivoimaloiden rakentamisella, elin piirin kavennettua, mihin villi eläimet muuttavat? Lähemmäksi asutusta, pahimmassa tapauksessa ihmisten pihoille.

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. Kaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on laadittu hanketta koskevat luonto-, linnusto-, eläimistö-, Natura- ja muut ympäristöselvitykset, joiden perusteella arvioidaan hankkeen vaikutukset luonnonympäristöön, lajistoon ja ekologisiin yhteyksiin. Selvitysten perusteella on tunnistettu alueen luontoarvoja sekä lajistoa, ja nämä on otettu huomioon kaavaratkaisun valmistelussa. Selvitysaineistoa on lisäksi täydennetty kaavaprosessin aikana muun muassa petolintuja ja suurpetoja koskevilla lisäselvityksillä.*

Rakentamisesta aiheutuu väistämättä muutoksia hankealueen maankäyttöön ja metsäympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muun muassa voimalapaikkojen, huoltoteiden, maakaapelien ja muun infrastruktuurin aiheuttamia elinympäristömuutoksia sekä niiden vaikutuksia lajistoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Vaikutusten merkittävyyden arviointi perustuu laadittuihin selvityksiin. Laaditut selvitykset on katsottu riittäviksi jo aikaisemmassa kaavaprosessissa, ja tähän ei ole tullut muutosta.

Hankealue sijoittuu vain kurjen päämuuttoreiteille. Muiden lajien osalta alueen ei ole tunnistettu sijoittuvan niiden päämuuttoreiteille.

Päiväpetolinnuista ja pöllöistä alueella tiedetään pesivän vain sinisuohaukka. Maakotkan reviirit ovat tiedossa, eikä pesäpaikkoja sijoitu hankealueen lähiympäristöön.

Pääskylajeista vain tervapääskyn tiedetään pesivän hankealueella.

Metsäkanalinnuille tuulivoimaloiden rakentamisesta arvioidaan koituvan vähäisiä vaikutuksia, jotka muodostuvat elinympäristöjen muutoksesta sekä tuulivoimaloiden rakentamisen ja toiminnan aikaisista häiriövaikutuksista. Metsäkanalintujen osalta alueen jo ennestään hyvin rikkonainen elinympäristörakenne pirstoutuu entisestään, mutta alueelle jää silti hyvin runsaasti niille kelpaavaa elinympäristöä.

Maasuurpetojen reviirit ovat hyvin laajoja ja usein satojen neliökilometrien laajuisia. Susireviirin keskimääräinen laajuus taas on yli 1000 neliökilometriä. Hankkeen luontoselvityksissä on tunnistettu alueen merkitys suurpetojen elinympäristönä. Hankkeen vaikutukset suurpetoihin on arvioitu kaavaselostuksen kappaleessa 6.7.9.

Alkuun nämä voimalat olivat 250 metriä korkeita, mutta kesken suunnitelun muutettu 300 metriä korkeiksi, joten niiden välke näkyy Oulaisten ja Haapaveden keskustaan asti. Tämä tulee romauttamaan asuntojen hinnan niin Matkanivassa, Annosissa, Mäyrässä kuin Oulaisten ja Haapaveden kaupungeissa. Lähimmät voimalat suunnitelman mukaan ovat tulossa 2 kilometrin päähän ihmisten kodeista, mutta näin suurilla teollisuus voimaloilla ja alueella etäisyyden tulisi olla ainakin 10 kilometriä.

Paikallisille asukkaille ja eläimille melu, valo, ja välke haitta on kuitenkin pahin. Täällä on useita karja- ja hevostiloja.

Vastine: *Mielipiteessä esitetty näkemys vähintään 10 kilometrin suojaetäisyydestä kirjataan tiedoksi. Suomen lainsäädännössä tai valtakunnallisissa alueidenkäyttöä koskevissa säännöksissä ei kuitenkaan ole määritelty yleistä 10 kilometrin vähimmäisetäisyyttä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille. Soveltuvuus arvioidaan tapauskohtaisesti muun muassa melun, välkkeen, maisemavaikutusten sekä muiden vaikutusten perusteella.*

OX2 jonka toimea tämä hanke on, ei ole luonut kunnollista suunnitelmaa tai rahastoa kun tuulivoimaloiden käyttö loppuu, myydään tai menee konkurssiin, jää tuulivoimaloiden purku kokonaan kaupungin vastuulle. Rahasto jota maksetaan aluksi, saati vero tulot, eivät tule kattamaan kokonais purku hintaa. Onko Oulaisten kaupugilla tähän varaa.

Vastine: *Mielipiteessä esitetty huoli purkukustannusten riittävästä kattamisesta sekä mahdollisista tulevista taloudellisista riskeistä merkitään tiedoksi. Osayleiskaavassa ratkaistaan alueen maankäytölliset edellytykset tuulivoimarakentamiselle. Tuulivoimaloiden rakentamiseen, käyttöön, käytöstä poistamiseen, purkamiseen sekä niihin liittyviin taloudellisiin vakuuksiin liittyvät kysymykset ratkaistaan ensisijaisesti hankkeen toteuttamisen, maanomistussopimusten, rakentamislupien ja muun lainsäädännön perusteella, eivätkä ne ole yleiskaavalla ratkaistavia asioita.*

Kunnioittakaa tulevia sukupolvia ja pysäyttäkää tämä hanke. Valitkaa VE0 vaihtoehto. Annetaan lapsille ja tuleville sukupolville mahdollisuus hyvinvoivaan, puhtaaseen elin ympäristöön ja luontoon.

Vastine: *Merkitään tiedoksi.*

2.7 Mielipide 4

Vastustan kyseistä kaavaa, sillä nyt jo on liikaa tuulivoimaa lähiympäristössä.

Olen rakentanut omakotitalon muutama vuosi sitten [redacted] Sukuni yli satavuotta omistamille maille ja pihalla on alunperin vanha talo (1909), joka on aikoinaan ostettu n. vuonna 1917.

Kodin rakentaminen tuli ajankohtaiseksi, kun Oulaisten halmeperä, oli niin meluisaa aluetta vaikkakin on keskustan laidalla, joten en voinut siellä asua. Melu syntyi liikenteestä halmetiellä, irvantiellä, oulaistenkadulla ja pyhäjoentiellä. Nyt siellä on Junnikkalan ja tuulivoiman melu lisäksi.

Siksi rakensin tänne antikanperälle, kun tiesin olevan hiljaista seutua ja luonto lähellä. Arvostan myös yöllä pimeyttä, voi tarkkailla tähtiä ja luontoa aivan eri tavalla, kuin valojen ja välkeen seassa.

Luonnon hiljaisuus luonnon aitoine ääninen on se mitä arvostan eniten maailmassa. Olen huomannut, etten pysty edes yöpymään Oulaisten keskustantuntumassa, kun on meteliä läpi yön.

Olen käyttänyt marjastukseen ja luonnossa liikkumiseen kyseistä suunnittelu aluetta nykyistä tietä voi käyttää mm. Polkupyörällä, kävellen ja autolla.

Jos alueelle rakennetaan tieverkosto, niin ei siellä voi polkupyörälläkään tai autolla liikkua, kun se on kuitenkin sepeliä, no eipä ole tarvettakaan, jos luonto on tuhottu.

Olen pannut kaikki varat tähän paikkaan, aloitin säästämisen 1986 vuonna omaa kotia varten. Nyt jos tuulivoimahanke toteutuu menetän kaiken ja vuosien/vuosikymmenten työn. Joudun luopumaan kodistani!

En tiedä minne muuttaa !!! Ja lähes uusi talo jää tyhjilleen ja kylmilleen.

Kiinteistöjen arvot romahtaa Oulaisissa ja muuttotappio kasvaa.

Se nykyinen ox2:n suunnitelma on 2km kodistani ja n. 1km pihalta, mikä on aivan kohtuuton. Jopa 4-6km päässä voimalasta melu vastaa kaupungin liikenteen ääntä.

Olis kohtuullista, että ettei tuulivoimaa rakennettaisi 15km lähemmäksi kotiani. Siitäkin jo seuraisi tarpeeksi melu ja maisema haittaa.

Paras olisi, jos koko hankkeesta luovuttaisiin. Ehdoton minimi etäisyys 250metrisestä olisi 5km ja 300metrisestä 6km. eikä sekään haittoja poista vaan lieventäisi. Uskon joutuvani luopuu kodistani ja elämän työstäni, jos hanke toteutuu.

Hanke on estänyt metsän hoidon, kun puusto ja pajut ym. tarvitaan suojaksi.

Karahkan tuulivoimala-alue on karua katsottavaa meluhaittoineen.

Tuulivoimayhtiöt vähättelee haittoja, totuus on kuitenkin vielä selvittämättä. Rahaa ei ole ollut tarpeeksi puolueettomiin tutkimuksiin.

Lyhyt aikaiset altistukset tutkimuksissa ei vastaa jatkuvaa altistusta mikä on jätetty huomiotta tutkimuksissa.

Se ei auta jos yksittäisiä haittoja tutkitaan, pitää tutkia kokonaisuudessaan, myös tuulivoiman terveys ja ympäristöhaitat.

Se on varmaa tietoa, että tuulivoimaloiden läheisyydestä on useat joutuneet muuttamaan pois kodeistaan melu ja terveys ongelmien tähden.

Ongelmia on pienemmistäkin tuulivoimaloista yli 10km säteellä niistä, eli haitat on ensin tutkittava. Olkoonkin syy mikä tahansa melu, välke, infraääni, mikroaaltopulssi tai jokin muu tutkimaton asia, se pitää tutkia mistä haitat johtuu. Itselle jatkuva melu on todella sietämätön asia.

Kuntien saamat verotulot hupenee haittojen korvaamiseen. Kun tuulivoimapuistot myydään eteen päin, niin on suuri riski, että voimaloiden purku jää kunnnan vastuulle (purkurahastot ei kata purkukuluja, jos on edes saatu varoja kerättyäkää, kun ne kerätään jälkikäteen. Edellämainittu uhka toteutuu, kun yhtiö ajautuu konkursiin. Kannattavuus on laskenut, kun voimaloita on liikaa ja tuotot jää minimaaliseksi.

Tämä asuinpaikka on selvennyt sodista, aiemmat sukupolvet on puolustanut maata ja rakentaneet. Mutta onko nyt tarkoitus tuhota Esi-Isienkin työt ja uhraukset?

Tuulivoima ei todellakaan ole niin puhdasta, kuin annetaan ymmärtää.

4000ha alasta tuhotaan 200-300ha luontoa, joka jää teiden ja voimaloiden alle, eikä se palaudu koskaan.

Pitäisi ottaa huomioon, kuinka paljon todellisuudessa voimaloiden rakentaminen, tieverkosto, lumityöt, huolto ja purku saastuttaa.

Kartoistus linnuista ja eläimistä on vanhentunut. Vaadin ja toivon uudellen kartoitusta, koska linnusto ja eläinlajit on lisääntyneet valtavasti viime vuosina. Täällä on useita lajeja, jotka on uhanalaisia tai vaarassa olevia. Karhu ja susi on vieraillut useana vuonna pihapiirissä, mutta eipä niistä haittaa ole ollut ja ei ole, jos elinympäristöä ei kavenneta, niin tuskin jatkossakaan.

Kurjet syksyllä kokoontuu pihani yllä ennen etelään muuttoa ja joutsen parvia näkyy myös.

Kartoituksessa väitettiin, ettei olisi lepakoita alueella yhden näin kaverin kanssa muutama vuosi sitten ja olikohan toissa syksynä löyty hellasta savupiipun kautta tullut, tosin kuoleena.

Voisiko olla syynä lajien monipuolistumiseen se, kun lähiympäristöön on rakennettu tuulivoimaa ym. teollisuuta, niin lintujen ja muiden eläinten elinympäristö on kaventunut, siitä johtuen eläimet hakeutuu alueelle missä luontoa on vielä jäljellä.

Toivon, että huomioisitte asukkaat alueella, jotka ovat kotinsa rakentaneet luottaen, että luonnon rauha säilyy.

Harmittaa kun menetän kotini ja kaken mitä olen aikaan saanut!

Olisi tärkeää, että tutkittaisiin haittojakin ja otettaisiin nekin huomioon, niin ei tulisi esille pelkästään tuulivoimayhtiöiden näkemys asioista.

Tämä seutu on historiallisesti, kulttuurillisesti, maisemalleen, luonnon monipuolisuudellaan arvokas ja lukemattomille ihmiselle se kotiseutu.

Alueella on muinaisjäännöksiä, pähkinäsaarenrauhanraja ja ym.

Minulle ja luonnolle ei ole pieni haitta, jos hanke toteutuu, vaan joudun lähteen evakkoon. Oulaisissa ei hankkeen jälkeen jää enään luontoa eikä elin mahdollisuutta löytää luonnon läheistä rauhallista paikkaa jossa elää.

Eläimetkään ei viihdy tieverkostolla ja voimaloilla pirstotulla alueella kun yhtenäinen luonto on pirstottu. Autolla ei pidäkkään päästä luontoon, sinne on useamman kilometrin kävelymatka.

Hanketta ei kannata toteuttaa Ihmisten elinympäristön, kotien ja luonnon kustannuksella perustellen, että hankkeesta saadaan taloudellisesti kannattava. Sähkön käyttöä tulee vähentää ja aurinkovoima on parempi vaihtoehto.

Toivon laadittaessa osayleiskaavaa huomioidaa etäisyys koteihin jos voimalat on 250 niin 5km ja 300m 6km voimaloista.

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Kaavoituksen yhteydessä on laadittu luonto-, linnusto-, melu-, välke-, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitykset sekä arvioitu hankkeen vaikutuksia ihmisiin, luonnonympäristöön ja virkistyskäyttöön. Vaikutusarvioinnin mukaan hanke muuttaa alueen maisemaa ja paikallisesti myös alueen nykyistä hiljaista luonnetta, mutta melu- ja varjostusvaikutusten on mallinnusten perusteella arvioitu jäävän ohjearvojen mukaisiksi.*

Rakentamisella aiheutuu väistämättä muutoksia hankealueen maankäyttöön ja metsäympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muun muassa voimalapaikkojen, huoltoteiden, maakaapelien ja muun infrastruktuurin aiheuttamia elinympäristömuutoksia sekä niiden vaikutuksia lajistoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Vaikutusten merkittävyyden arviointi perustuu laadittuihin selvityksiin. Laaditut selvitykset on katsottu riittäviksi jo aikaisemmassa kaavaprosessissa ja tähän ei ole tullut muutosta.

Hankealueen linnustoa on selvitetty pääasiassa vuonna 2021. Vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty myös Puutionsaaren muuttolinnustoselvityksiä, jotka on toteutettu vuosina 2017–2018. Viitasammakko, liito-orava ja lepakkoselvitykset on toteutettu vuonna 2021.

Ainoastaan muuttolinnustoselvityksen voidaan sanoa olevan vanhahko, mutta senkin arvioidaan olevan riittävän tuore vaikutusten arviointiin.

Hankealue sijoittuu vain kurjen päämuuttoreiteille. Muiden lajien osalta alueen ei ole tunnistettu sijoittuvan niiden päämuuttoreiteille. Kurkien muutto alueella on pyritty ottamaan huomioon vaikutusten arvioinnissa.

Maasuurpetojen reviirit ovat hyvin laajoja ja usein satojen neliökilometrien laajuisia. Susireviirin keskimääräinen laajuus taas on yli 1000 neliökilometriä. Hankkeen luontoselvityksissä on tunnistettu alueen merkitys suurpetojen elinympäristönä. Hankkeen vaikutukset suurpetoihin on arvioitu kaavaselostuksen kappaleessa 6.7.9.

Mielipiteessä esitetty huoli kiinteistöjen arvon alenemisesta merkitään tiedoksi. Kiinteistön markkina-arvo muodostuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Arvoon vaikuttavat muun muassa sijaintikunta ja alueen yleinen kysyntä ja hintataso, kiinteistön sijainti ja saavutettavuus, rakennuksen ikä, kunto ja ominaisuudet, tontin ominaisuudet, alueen palvelut sekä kiinteistön hypoteekki- eli hyPo-luokitus ja muut kiinteistömarkkinoiden yleiseen kehitykseen liittyvät tekijät. Myös yleinen talous- ja korkotilanne sekä paikallisen asuntomarkkinan kehitys voivat vaikuttaa toteutuviin kauppahintoihin. Tämän vuoksi yksittäisen tekijän, kuten tuulivoimahankkeen, vaikutusta yksittäisen kiinteistön tulevaan markkina-arvoon ei voida luotettavasti erottaa tai määrittää osayleiskaavatasolla.

2.8 Mielipide 5

Vaadin ainakin kiinteistöni [redacted] poistamista kaavasta. Kaavoitus laskee kiinteistön arvoa ja heikentää käyttö mahdollisuuksia. Aiheuttaa myös melua, välkettä ja maisema haittaa lähialueen asukkaille. Luonto ja eläimet kärsii hankkeesta.

Vastine: *Mikäli kiinteistö sijoittuu kaavoitettavalle alueelle, ei sitä poisteta kaavasta. Osayleiskaavan tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus. Aluetta voi käyttää normaalisti maa- ja metsätalouskäytössä, vaikka se on kaavassa mukana. Kaavoitettavalle alueelle ei sijoitu asuin- tai lomakiinteistöjä.*

2.9 Mielipide 1

Yhteysviranomainen pitää tärkeänä selvittää eri tahojen suhtautumista hankkeeseen. YVA-suunnitelman mukaan kannattaa tehdä asukaskysely asuinrakennusten ja loma-asuntojenomistajille riittävään kotitalouteen hankkeen kaavan vaikutusalueella. Monivalintakysymysten lisäksi on tarkoitusta tukevana käytettävä avoimia kysymyksiä. Yhteysviranomainen pitää asukaskyselyätarpeellisena.

Hankkeen lähialueella ei ole vielä teollista tuulivoimatuotantoa. Kun useita tuulivoimahankkeita on vireillä ja hankealueet ovat lähellä toisiaan, on elinympäristön laatutekijöiden ja asuinviihtyvyydenmuutokset arvioitava kaavoituksessa huolellisesti. Viihtyvyys ja virikkeellisen harrastusympäristönsäilyminen tukevat kylien elävyyttä asuinyhteisöinä ja edistävät siten maaseutualueiden elinvoimaa. Tämä on arvioinnissa ja hankkeen suunnittelussa syytä ottaa huomioon Eu-direktiivien mukaisesti.

Kun saaduissa palautteissa korostuu huoli ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista, on näitä vaikutuksia tarpeen arvioida analyyttisesti. Tätä tehtävää palvelevat mm. YVA-suunnitelmaan saadut mielipiteet ja vastaukset asukaskyselyyn.

Vaikutusten arvioinnissa ja melu- ja välkemallinnuksissa esitetään vaikutukset lähialueen asuin- ja lomarakennuksille. Osassa maanmittauslaitoksen aineistoissa olevien asuin- tai lomarakennusten käyttötarkoitus ei ole kaupungin kiinteistörekisterin mukaan asuin- tai vapaaajan lomarakennus. Käyttötarkoitustilanne lienee esitetty meluvaikutusten arvioinnin yhteydessä

Hankealueelle tai sen läheisyyteen todetaan sijoittuvan autioita tai loma-asumiseen käytettäviäkiinteistöjä, jotka ovat käyttötarkoitukseltaan edelleen asuinrakennuksia. Mikäli ko. rakennuksiin ei tehdä käyttötarkoituksen muutosta, ovat ne edelleen asuinrakennuksia joihin periaatteessa voisi tulevaisuudessa tulla pysyvää asumista, mikä tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa.

• Maankäytön vaikutusarviointiin on tarpeen sisällyttää asumisen lisäksi myös muut mahdolliset kohteet, kuten mahdolliset virkistys- tai matkailukohteet sekä merkittävät lähialueen elinkeinot.

Vastaavat maankäytölliset tarkastelut on tarpeen tehdä myös sähkönsiirron vaikutusalueilta.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Kaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on toteutettu laajat vaikutusten arvioinnit, joissa on tarkasteltu muun muassa vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, meluun, välkkeeseen, virkistyskäyttöön, liikenteeseen, elinkeinoihin, luontoon sekä hankkeen yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Kaavoituksessa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä, saatuja lausuntoja, mielipiteitä ja muuta palautetta. Lisäksi hankkeen valmistelu- ja ehdotusvaiheissa on järjestetty yleisötilaisuuksia sekä toteutettu alueidenkäyttölain mukainen osallistuminen ja vuorovaikutus.*

Kaavaselostuksessa on tarkasteltu suunnittelualueen ympäristön asuin- ja lomarakennuskantaa sekä väestöä eri etäisyysvyöhykkeillä. Oulaisten rakennusvalvonta on tarkistanut hankealueelle ja meluvaikutusalueelle sijoittuvien rakennusten tiedot. Tarkastelujen mukaan

hankealueelle tai 40 dB:n melualueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia, eikä alle kahden kilometrin etäisyydellä voimaloista sijaitse asuin- tai lomarakennuksia tai vakituista asutusta. Vaikutusten arviointi on kuitenkin tehty myös laajemmalle vaikutusalueelle sijoittuvan asutuksen ja loma-asutuksen osalta.

Virkistyskäyttöön, matkailuun ja elinkeinoihin kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu osana kaavaselostusta. Arvioinnissa on tarkasteltu muun muassa alueen virkistyskäyttöä, metsästystä, marjastusta, ulkoilua, luonnonvarojen hyödyntämistä sekä alueen muuta elinkeinotoimintaa. Myös maisema-, melu- ja välkevaikutuksia lähialueen asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille on arvioitu yksityiskohtaisesti.

Sähkönsiirron osalta todetaan, että hankkeen sähkönsiirtoratkaisulle on toteutettu erillinen ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa sähkönsiirron vaikutuksia on arvioitu omana kokonaisuutenaan.

2.10 Mielipide 6

Selvitysten vanheneminen

Ovatko luontoselvitykset edelleen ajantasaisia? Monet prosessin aikana laaditut selvitykset perustuvat aineistoihin vuosilta, 2017, 2019 ja 2021. Miten varmistetaan selvitysten ajantasaisuus? Liian vanhojen selvitysten käyttö ei riitä turvaamaan petolintujen, metson, suden ja muiden suurpetojen muuttuvien reviirien huomioimista riittävällä tarkkuudella, jotta voidaan varmistaa, etteivät suunnitelmat vaaranna lajien pesimis-, levähdys- ja muita elinalueita.

Alueen lähiympäristössä on valmistunut useita tuulivoimala-alueita vuoden 2017 ja 2022 jälkeen. Miten voidaan varmistua siitä, että näiden valmistuneiden alueiden ympäristövaikutukset on huomioitu 2022 laaditussa Natura-selvityksessä? Kuvaako aineisto enää nykytilaa? Onko tuulivoimarakentaminen muuttanut lajien käyttäytymistä? Ovatko viimeiset rakentamattomat alueet muuttuneet tärkeämmiksi ekologisten käytävien säilymisen kannalta?

Mitkä luonnonsuojelulain kannalta merkitykselliset selvitykset on vielä tarkoitus tehdä rakennuslupavaiheessa? Miksi niitä ei tehdä ennen kaavan hyväksymistä?

Mihin tutkimuksiin perustuu arvio, että suurpedot ja metsäpeurat siirtyvät ongelmitta ekologisen yhteyden ulkopuolisille alueille?

Selvitysten johtopäätökset eivät vastaa käytettävissä olevaa havaintoaineistoa.

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan selvitysten käyttökelpoisuus ei määräydy yksinomaan niiden laatimisvuoden perusteella, vaan sen perusteella, kuvaavatko ne riittävällä tavalla alueen nykyisiä olosuhteita ja vaikutusten arvioinnin kannalta olennaisia luonnonarvoja. Kaavatyön yhteydessä ei ole tunnistettu sellaisia uusia tietoja tai muutoksia, joiden perusteella vaikutusten arviointi Natura-alueeseen tai muut selvitykset olisivat vanhentuneet. Kaavan hyväksymisen kannalta olennaiset luonto-, Natura- ja lajivaikutukset arvioidaan osayleiskaavavaiheessa. Rakentamislupavaiheeseen jää vain sellaisia kohdekohtaisia tarkistuksia, joiden tekeminen edellyttää lopullisten rakentamisalueiden ja työmenetelmien tarkentumista.*

Luontotyyppi-, viitasammakko-, liito-orava- ja lepakkoselvitykset on toteutettu vuonna 2021. Myös hankealueen linnustoa on selvitetty pääasiassa vuonna 2021 (pesimälinnusto, metsäkanalinnut, päiväpetolinnut ja pöllöt). Vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty myös Puutionsaaren muuttolinnustoselvityksiä, jotka on toteutettu vuosina 2017–2018. Ainoastaan muuttolinnustoselvityksen voidaan sanoa olevan vanhahko, mutta senkin arvioidaan olevan riittävän tuore vaikutusten arviointiin.

Arvio susien osittaisesta palaamisesta tuulivoiman tuotantoalueelle perustuu Portugalissa tehtyihin tutkimuksiin sekä havaintoihin siitä, että uusia susireviirejä on muodostunut Kalajoelle, jonne on rakennettu tuulivoimaa viime vuosina. Portugalissa sudet ovat palanneet vanhoille reviireilleen tuulivoima-alueen valmistuttua muutaman vuoden viiveellä:

- *Álvares F., Rio-Maior H., Roque S., Nakamura M., Cadete D., Pinto S. & Petrucci-Fonseca F. 2011. Assessing ecological responses of wolves to wind power plants in Portugal: methodological constrains and conservation implications. Proceedings, Conference on Wind Energy and Wildlife Impacts, Trondheim, Norway, 2–5 May 2011.*

Metsäpeuraan kohdistuva arvio siitä, että laji voi palata alueelle rakentamisen päätyttyä perustuu poro- ja metsäkaribututkimuksiin, koska metsäpeurasta koskevia tutkimustuloksia ei ole vielä julkaistu. Arvioihin liittyy tutkimustulosten puuttumisen takia epävarmuutta.

Porojen on havaittu tottuneen tuulivoimaloihin Fakkenin niemimaalla Norjassa:

- *Tsegaye, D., Colman, J. E., Eftestøl, S., Flydal, K., Røthe, G., & Rapp, K. (2017). Reindeer spatial use before, during and after construction of a wind farm. Applied animal behaviour science, 195, 103-111.*

- *FCG:n seurantahankkeissa (HUOM! eivät ole julkaistuja vertaisarvioituja tutkimuksia) on havaittu, että lajit palaavat tuulivoima-alueelle rakentamisen päätyttyä. Esimerkiksi metsäpeurat vaeltavat tuotannossa olevan Välikankaan tuulivoima-alueen kautta Haapajärvellä.*

Metsäpeuraa ja suurpetoja koskevia selvityksiä ja tutkimuksia on avattu tarkemmin kaavaselostuksen kappaleessa 10.4.7.2.

Maakotkaa koskevien tietojen ajantasaisuus

Kaavaselostuksessa todetaan, ettei alueella ole tiedossa olevia maakotkan pesäpaikkoja. Samalla alueelta on kuitenkin esitetty havaintoja keväältä 2025. Lintuharrastajien kautta on tietoa myös maakotkan poikasten rengastamisesta alueella. Rengastuksista on lähetetty tiedot Metsähallitukselle. Näiden tietojen perusteella suunnittelussa, käytetty lähtötieto ei ole ajantasainen. Tämän vuoksi maakotkaan kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida uudelleen ennen kaavan hyväksymistä. Mikäli kesän ja kevään 2025 ja 2026 havaintotiedot varmistavat alueella olevan maakotkan reviirin, on suunnittelussa ollut selvityspuute.

Vastine:

Hankealueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä ei ole tietoja maakotkan pesinnästä. Tiedot on hankittu kootusti Suomen Lajitietokeskukselta ja tiedot on päivitetty 09/2026. Kaikki tiedossa olevat pesäpaikat on huomioitu. Konsultilla on tiedossa, että esimerkiksi rengastajien tiedot tulevat viiveellä lajitietokeskukselle ja tietoja päivitetään hankkeen jokaisessa vaiheessa. Mikäli maakotkan pesäpaikka tulee ilmi, otetaan se huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Susireviiri ja luontodirektiivin IV(a) lajit

Onko vuoden 2024 selvitys riittävä sellaisen johtopäätöksen tekemiseen, ettei lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ole? Voidaanko kyseisen selvityksen perusteella varmasti sulkea pois lisääntymis- ja levähdyspaikat tulevina vuosina? Onko vuoden 2024 selvityksessä arvioitu vain yhden vuoden tilanne vai reviirin pitkäaikainen käyttö?

Kyseessä on kuitenkin EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, jolla lisääntymis- ja levähdyspaikan suojelu on erittäin vahvaa.

Vastine:

Susi (Canis lupus) siirrettiin vuonna 2025 EU:n luontodirektiivin liitteestä IV(a) liitteeseen V. Muutos tehtiin direktiivillä (EU) 2025/1237. Luonnonvarakeskuksen tuoreimman kanta-arvion mukaan Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahanke ei sijoitu yhdenkään susireviirin alueelle. Hanke sijoittuu Ylivieskan perhelauman ja Salmenniemen susiparin reviirien väliin, joten kaava-alueelle ei suurella todennäköisyydellä sijoitu suden ydinreviirin osia eli suden lisääntymisen kannalta keskeisiä paikkoja. Susireviirien sijaitessa lähekkäin, sudet välttelevät reviirien väliin jääviä tyhjiä alueita ja puolustavat reviiriään vierailta susilta.

Karhun, ahman tai ilveksen lisääntymis- ja levähdyspaikoista ei saatu viitteitä maastoselvitysten aikana tai paikallisten metsästysseurojen ja suurpetoyhdyshenkilön haastatteluissa.

Uudet lepakkohavainnot ja tarve täydentäville selvityksille

Kaavoituksen aloituksen jälkeen on saatu uusia lepakkohavaintoja hankealueen itä- ja länsipuolelta. Havainnot antavat perusteen arvioida tarvetta täydentää lepakkoselvityksiä ennen hankkeen etenemistä.

Lepakot ovat EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeja, jolloin niiden lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat erityisen merkityksellisiä. On syytä varmistaa, että onko hankealueen länsi- tai itäpuolella aktiivisesti käytettyjä lepakkoreittejä tai ruokailualueita.

Vastine:

Kaavaselostuksessa on arvioitu lepakoihin kohdistuvia vaikutuksia luvussa 10.4.7.2. Kaavaselostuksessa on myös hyödynnetty Suomen lajitietokeskukseen ilmoitettuja havaintotietoja, eikä alueelta ole tunnistettu tärkeitä lepakkoalueita.

Ilveksen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen selvittäminen ennen kaavan hyväksymistä

Miksi luonnonsuojelulain suojaamien ilveksen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen selvittäminen siirretään rakennuslupavaiheeseen eikä sitä tehdä ennen kaavan hyväksymistä?

Alueen välittömästä läheisyydestä on havaintoja aikuisista ilveksistä ja pennuista. Havainnot antavat perusteen arvioida tarvetta täydentää selvityksiä myös ilveksen reviirin osalta ennen hankkeen etenemistä, jotta voidaan varmistaa luonnonsuojelulain noudattaminen.

Myös ELY on nostanut ilveksen esille viranomaisneuvotteluissa ja lausunnoissa.

Vastine: *Viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa Ilves on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC) (Hyvärinen ym., 2019). Kaikki maasuurpedot suosivat ensisijaisesti rauhallisia metsä- ja suoalueiden pirstomia salomaita, missä ihmistoiminta on luontaisesti vähäistä. Suurpedoilla elinpiirien koko on yleensä vähintään useita kymmeniä tai jopa useita satoja neliökilometrejä, jolloin niiden elinalueille mahtuu monenlaisia ihmistoiminnankin alaisia elinympäristöjä. Rahkola-Hautakankaan alue saattaa olla osa ilveksen reviiriä tai eläimet voivat liikkua alueella satunnaisemmin etsiessään uusia elinalueita. Alueella toteutettujen luonto- ja linnustoselvitysten aikana tehtiin ilveksen jälkihavaintoja hankealueen eteläosissa sekä ahman jälkihavainto hankealueen länsipuolelta. Koska ahman ja ilveksen elinpiiri on satoja neliökilometrejä, kaava-alue on todennäköisesti hyvin pieni osa niiden elinpiiriä.*

Ilveksen lisääntymispaikka eli synnytyspesä sijoittuu usein tiheään kuusikkoon, kaatuneen puun juurakkoon, luolaan tai kivilouhikkoon. Ilves käyttää pesää vain lyhyen ajan synnyttääkseen ja hoitaakseen pieniä pentuja. Tämän jälkeen pennut siirretään pois synnytyspesästä. Ilveksen pesäpaikkoja ei tunnistettu hankkeen maastoselvityksien yhteydessä eikä potentiaalia havaittu voimalapaikoilta. Ilveksen pesäpaikka on hankala havaita, koska laji ei rakenna erikseen pesää tai esimerkiksi käytä pesämateriaaleja.

Suunnitellut voimalapaikat sijoittuvat pääosin talousmetsiin ja hakkuille, eli yllä mainitun aktiivisen metsänhoidon alueille, joita ilves lähtökohtaisesti välttää pesäpaikan valinnassaan, eikä niillä tai niiden lähiympäristöstä ole todettu ilveksen pesäalueiksi soveltuvia syrjäisiä louhikko- tai mäkimaastoja. Lähimmät potentiaaliset erittäin hyvin soveltuvat pesäalueet sijoittuvat karttatarkastelun perusteella kaava-alueen pohjoispuolelle Oulaisten kunnassa sijaitsevan Isojärven alueelle, jossa on jonkin verran louhikko- ja mäkimaastoa.

Ekologisen yhteyden toimivuuden osoittaminen

Selostus näyttää perustavan johtopäätöksen pitkälti oletukseen, että eläimet voivat kiertää alueen ja käyttää Natura-aluetta yhteytenä. Selostuksessa ei kuitenkaan näytä olevan varsinaista maastossa todettuun liikkumisaineistoon perustuvaa analyysiä yhteyden toiminnasta. Vaikutukset useiden hankkeiden yhteisvaikutuksena ekologiseen verkostoon voivat olla suuremmat kuin yksittäisen hankkeen. Miten varmistetaan, että suunnitelma perustuu tältä osiin tietoon, eikä oletuksiin?

Vastine:

Kaavaselostuksen luvussa 10.4.8 on kuvattu kaava-alueen ekologista verkostoa ja arvioitu siihen kohdistuvia vaikutuksia. Kaava-alue sijoittuu Ylivieskan ja Oulaisten välisen, varsin laajan ekologisen verkoston alueelle, mutta ekologisen verkoston ydinalueita ei hankealueella tai sen lähialueella sijaitse.

Ekologisen verkoston toimivuutta ei erikseen arvioida tuulivoima-alueen toimintavaiheessa, koska tuulivoimarakentaminen kohdistuu vain pienelle alueelle koko kaava-alueesta. Voimaloiden ja oheisrakenteiden väliin jää rakentamattomia alueita, jotka jäävät nykytilaansa. Useat lajit, kuten hirvi, palaavat alueelle rakentamisen päätyttyä, koska tuulivoimarakentaminen ei katkaise ekologisia yhteyksiä.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan määrittelemä ekologinen yhteys sivuaa Rahkola-Hautakankaan eteläpuolelle sijoittuvaa Puutionsaaren tuulivoimahanketta. Rahkola-Hautakankaan hankkeessa voimalat on sijoitettu siten, että kaava-alueen keskiosissa voimaloiden väliin jää yli kilometrin laajuinen käytävä, joka kattaa Uusinevan ja Ylä-Huosionnevan. Rakennevapaa käytävä jatkuu tästä etelään kohti Huosionkankaan eteläosia ja Mäyränevaa.

Natura-arvioinnin päivittämättä jättäminen

Onko Natura-arviointi tehty riittävän varovaisuusperiaatteen mukaisesti? Voiko vaikutuksia Iso Honkaneva–Pieni Honkanevan Natura-alueeseen sulkea pois varmasti? Onko eläimistön häiriövaikutuksia arvioitu riittävästi? Onko kaavaratkaisu perustunut todelliseen tutkimusnäyttöön vai oletuksiin? Jos merkittävää heikentämistä ei voida varmasti sulkea pois, hanketta ei pitäisi hyväksyä.

Hankkeen sisältöä on muutettu Natura-arvioinnin jälkeen, voimaloiden sijoituspaikkoja on muutettu. Yhteysviranomainen on suositellut uuden arvioinnin tekemistä. Miksi uutta arviointia ei tehdä?

Vastine: *Natura-arviointia ei ole Natura-lausunnon mukaisesti tarvinnut päivittää, koska voimaloita on poistettu ja ne sijaitsevat etäällä Natura-alueesta. Lähin voimala sijoittuu nyt noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Asia on käsitelty mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa sekä kaavaselostuksen liitteessä: Perustellun päätelmän huomioiminen kaavaehdotuksessa. Kaava-aineistosta on pyydetty aikanaan viranomaisilta lausunnot ja voimaloiden siirrot ja poistot on katsottu riittäviksi toimenpiteiksi.*

Maakuntakaavan ulkopuoliset kuusi voimalaa

Kuusi voimalaa sijaitsee maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolella. Kuuden voimalan osuus koko alueesta on prosentuaalisesti jo merkittävä, peräti yli 35%. Onko perusteltua laajentaa maakuntakaavaan merkittyä aluetta merkittävästi? Maakuntakaavan laadinnassa on hyödynnetty laajoja selvityksiä ja tutkimuksia. Millä sellaisilla selvityksillä ja tutkimuksilla Oulaisten kaupunki osoittaa alueen laajentamisen olevan mahdollista, mitä ei maakuntakaavoitusta tehtäessä ole ollut käytössä?

Vastine: *Maakuntaliitto on lausunut jo aikaisemmassa kaavaprosessissa, että kaava on maakuntakaavan mukainen. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan tv-merkintä tarkoittaa maakunnallisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta. Merkintä osoittaa alueen soveltuvan lähtökohtaisesti seudulliseen tuulivoimatuotantoon, mutta yksittäisten voimaloiden sijoittuminen, määrä, korkeus sekä vaikutukset luontoon, maisemaan, kulttuuriympäristöön, ekologisiin yhteyksiin, linnustoon ja asutukseen ratkaistaan vasta yksityiskohtaisemmassa yleiskaavoituksessa ja siihen liittyvissä selvityksissä. Osayleiskaavassa osoitetuista tuulivoimaloiden rakennuspaikoista kuusi sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetun tuulivoimaloiden aluemerkinnän ulkopuolelle kuitenkin merkinnän välittömään läheisyyteen. Osayleiskaavan kaavaratkaisu mukailee maakuntakaavan rajausta, eikä se vaikeuta maakuntakaavan toteutumista ja on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen.*

Melu- ja varjostusmallinnusraportti

Raportti tulisi päivittää, kaavakuvat ovat vanhoja ja niissä näkyy aiemman suunnitteluvaiheen kaavoitusalueet, esim. s. 9. Tämä ei anna enää oikeaa kuvaa, vaikka raportti on joiltain osin päivitetty kesällä 2025.

Raportissa on lisäksi merkitty voimaloiden napakorkeudeksi 200m (HH 200m) ja kaavoituksessa suunnitellaan 300m korkeita voimaloita. Tämä pitää huomioida ja tarkentaa ennen kaavoituksen hyväksymistä. Raportti sekä kaavaselostus eivät anna selkeää ja todellisuutta vastaavaa kuvaa 100m korkeammista kaavoituksessa olevista tuulivoimaloista.

Vastine: *Sivulla 9 kuvataan nykytilanne eli karttakuva on laadittu oikein. 300 metriä on voimaloiden kokonaiskorkeus, josta 200 metriä on voimalan napakorkeus ja voimalan lavan pituus 100 metriä.*

Luontokohteet

Kaavaselosteen kuvassa nro 15 on kuvattu luonnon monimuotoisuutta lisäävät kohteet. Niiden sijoittuminen on pyritty huomioimaan. Miten kaavoituksessa varmistetaan, että huomiointi on riittävää? Ne on huomioitava riittävästi ja riittävyys on varmistettava ennen kaavoituksen etenemistä. Lajien elinympäristöjä ei saa heikentää eikä luonnon monimuotoisuuden säilymistä saa uhata. Riittävätkö suoja-alueet turvaamaan tuulivoimaloiden lavoista irtoavan lasikuitupölyn leviämisen luontokohteisiin? Millainen vaikutus hienojakoisella lasikuitu- ja muovipölyllä on näihin luontokohteisiin? Entä onko huomioitu mahdolliset öljyvuodot?

Vastine: *Arvokkaille luontokohteille ei osoiteta rakentamista. Turvallisuus ja ympäristöriskit on kuvattu kaavaselostuksen kappaleessa 16, osayleiskaavan edellyttämällä riittävyydellä.*

Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue Kalajokilaakson viljelymaisema

Kaavoituksessa listataan lähimmät merkittävät alueet. Mielestämme kaavoituksessa tulee huomioida, että toteutuessaan tuulivoimala-alue muuttaisi pysyvästi Kalajokilaakson viljelymaisemaa. Sitä millaisena se nähdään myös Ylivieskan Raudaskylältä katsottuna. Se, että Rahkola-Hautakangasta ei suunnitella Kalajokilaakson viljelymaiseman alueelle, ei tarkoita, etteikö tuulivoimalat vaikuttaisi maisemaan, jota suojellaan valtakunnallisesti merkittävänä. Pohjois-Pohjanmaan liitolta tulisi pyytää erillinen lausunto tämän kaavoituksen vaikutuksista ja hyväksyttävyydestä valtakunnallisesti merkittävän Kalajokilaakson viljelymaiseman näkökulmasta.

Ely-keskus eli nykyään aluehallintovirasto on perustellussa päätelmässään vaatinut mallinnusten päivittämistä, maisema, melu yms. vaikutusten osalta. Kuten aiemmassa kohdassa on todettu, melu- ja varjostusmallinnusraportissa on edelleen käytetty aiempaa 200m napakorkeuden voimalaa. Eli raportteja ei ole päivitetty yhteysviranomaisen vaatimusten mukaisesti. Nämä on päivitettävä ennen kaavoituksen etenemistä. Yhteysviranomainen on

pitänyt lausunnossaan VE2 maisemallisesti vähemmän vaikutuksia aiheuttavana. VE2:ssa voimaloiden korkeus oli 250m. Tässä kaavoituksessa voimaloiden korkeus on 300m, tässä on selvä ristiriita. Mallinnukset ja selvitykset on päivitettävä vastaamaan kaavoituksessa käytettäviä voimalakorkeuksia.

Vastine: *Melu- ja varjostusmallinnus on päivitetty YVA:n laatimisen jälkeen useaan eri otteeseen. Kaavan liitteenä oleva melu- ja varjostusmallinnusten raportti on ajantasainen.*

Tuulivoimaloiden purkaminen ja jätteiden käsittely

Kaavaselosteessa tulee olla tarkempi suunnitelma siitä, kenen vastuulla tuulivoimaloiden purkaminen ja jätteiden käsittely on. Miten Oulaisten kaupunki varmistaa, että purku ja jätteiden käsittely toteutuu suunnitelman mukaisesti?

Vastine: *Osayleiskaavassa ratkaistaan alueen maankäytölliset edellytykset, eikä sillä voida yksityiskohtaisesti määrätä tulevaisuudessa käytettävistä purku- tai kierrätysmenetelmistä. Kaavaselostuksessa on kuitenkin tunnistettu tuulivoimaloiden käytöstä poistamisen ja purkamisen ympäristövaikutukset sekä niihin liittyvät velvoitteet. Tuulivoimaloiden purkaminen, käytön päätyttyä, edellyttää RakL 55.1§:n mukaisen purkamisluvan.*

Ilmasto ja yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutusten arviointia on avattu kaavaselosteessa tarkemmin, mutta senkin pohjalla käytetään vanhoja selvityksiä ja raportteja, joissa on käytetty 200m napakorkeuden omaavia voimaloita, ei kaavoituksen kohteena olevia korkeampia voimaloita. Yhteisvaikutusten arviointi on tarkennettava päivitetyillä selvityksillä ja raporteilla ennen kuin kaavoitusprosessia voi jatkaa.

Perustuvatko arviot yhteisvaikutuksista hankkeiden lopullisiin voimalamääriin?

Onko yhteismelu tutkittu kaikilla toteutusskenaarioilla?

Onko susi- ja metsäpeuravaikutuksia tarkasteltu aidosti yhteisvaikutuksina?

Vastine: *Lausunto merkitään tiedoksi. Yhteisvaikutusten arviointia on tarkennettu kaavaehdotuksen mukaisten voimalasijaintien ja käytettävissä olleiden lähialueen hanketietojen perusteella. Väite siitä, että arviointi perustuisi Rahkola-Hautakankaan osalta 200 metriä korkeisiin voimaloihin, ei kuitenkaan pidä sellaisenaan paikkaansa. Melumallinnuksessa Rahkola-Hautakankaan voimalan napakorkeus on 215 metriä, roottorin halkaisija 170 metriä ja kokonaiskorkeus 300 metriä. Varjostusmallinnuksessa napakorkeus on 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä, jolloin kokonaiskorkeus on niin ikään 300 metriä.*

Yhteismelu- ja varjostusmallinnuksessa on huomioitu Rahkola-Hautakankaan lisäksi rakennusluvan saaneet Puutionsaaren ja Tuomiperän voimalat niiden käytettävissä olleiden

luvitus- ja voimalatietojen mukaisesti. Puutionsaaren napakorkeutena on käytetty 200 metriä ja Tuomiperän napakorkeutena 145 metriä. Nämä korkeudet koskevat naapurihankkeita, eivät Rahkola-Hautakankaan mallinnettua kokonaiskorkeutta.

Mallinnusta ei ole laadittu kaikista teoreettisista toteutusskenaarioista, vaan kaavaehdotuksen mukaisesta Rahkola-Hautakankaan ratkaisusta yhdessä lähimpien luvitusvalmiiden hankkeiden kanssa. Arvio perustuu siten mallinnusajankohdan suunnitelmiin, ei välttämättä voimaloiden lopullisiin toteutustyyppeihin.

Suteen ja metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty Luonnonvarakeskuksen julkaisemia tietoja susista ja metsäpeurasta. Suden osalta on huomioitu tuorein kanta-arvio ja reviiri- sekä havaintotiedot. Metsäpeura-arviossa käytetään Luonnonvarakeskuksen tuottamaan GPS-pantapeura-aineistoa. Lisäksi arviossa huomioidaan tiedossa olevat lähialueiden hankkeet. Arvioinnit on tehty parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella, mutta niihin liittyy epävarmuutta.

Yhteysviranomaisen perustellun päätelmän huomioiminen

Kaavaselosteen liitteenä on raportti yhteysviranomaisen perustellun päätelmän huomioimisesta kaavoitusprosessissa. Monissa kohdissa yhteysviranomainen toteaa, että YVA:ssa tehdyt johtopäätökset ovat virheellisiä ja niitä pitää täydentää. Oulaisten kaupunki toteaa huomioineensa näitä asioita, mutta todellisuudessa niitä ei ole kaavaselostuksessa huomioitu. Lisäksi Oulaisten kaupunki jättää huomioimatta yhteysviranomaisen vaatimuksia. Tässä yksi esimerkki:

”Yhteysviranomainen toteaa, että mikäli hanketta edistetään muulla kuin Natura-arviointilausunnossa esitetyllä hyväksyttävällä tavalla, tulee hankkeesta laatia uusi Natura-arviointi ja pyytää siitä ELY-keskuksen lausunto. Tässä tapauksessa tuulivoimahankkeen kaavaa ei voida hyväksyä, ennen kuin ELY-keskus on antanut lausuntonsa Natura-arvioinnista.”

Oulaisten kaupunki toteaa vain, että ovat siirtäneet tuulimyllyjä eikä uutta Natura-arviointia tarvita. Tässä on tärkeää käydä vuoropuhelua yhteysviranomaisen kanssa ja varmistaa, että tehdyt toimenpiteet ovat riittäviä. Voiko kaupunki yksin päättää, että uutta Natura-arviointia ei tarvita, kun yhteysviranomainen on sitä edellyttänyt?

Aiemmat vuosina 2023–2025 toimittamamme mielipiteet, muistutukset ja valitukset Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alueen kaavoituksesta ovat edelleen voimassa siltä osin kuin niitä ei tässä lausunnossa erikseen täydennetä tai tarkenneta. Muistutamme myös, että alueen asukaskyselyssä vastanneista yli 50% vastustaa suunniteltua tuulivoimala-aluetta.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Natura-arviointia ei ole tarvinnut päivittää, koska voimaloita on poistettu ja ne sijaitsevat etäällä Natura-alueesta. Lähin voimala sijoittuu nyt noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Asia on käsitelty mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa*

sekä kaavaselostuksen liitteessä: Perustellun päätelmän huomioiminen kaavaehdotuksessa. Kaava-aineistosta on pyydetty aikanaan viranomaisilta lausunnot ja voimaloiden siirrot ja poistot on katsottu riittäviksi toimenpiteiksi.

2.11 Mielipide 7

Pyydän, että ryhdytte toimenpiteisiin Natura-alueen läheisyyteen suunniteltujen tuulivoimaloiden karsimiseksi käynnissä olevasta hankkeesta. Suunnitellut voimalapaikat sijoittuvat alueelle, jonka luontoarvot, lajisto ja ekologinen kokonaisuus ovat poikkeuksellisen herkkiä. Natura-alueen suojelutavoitteet edellyttävät, että sen läheisyyteen kohdistuvat maankäyttöhankkeet arvioidaan erityisen varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Hankkeen nykyinen sijoittelu aiheuttaa merkittävän riskin alueen suojeluperusteille. Pyydän, että kunta edellyttää hanketoimijalta vaihtoehtoista sijoittelua, jossa Natura-alueen läheisyyteen suunnitellut voimalat poistetaan tai siirretään riittävän etäälle, jotta suojeluarvot eivät vaarannu.

Toivon, että kunta varmistaa, että hankkeen jatkosuunnittelu etenee ympäristön kannalta kestävällä tavalla.

Vastine: *Merkitään tiedoksi. Natura-arviointia ei ole tarvinnut päivittää, koska voimaloita on poistettu ja ne sijaitsevat etäällä Natura-alueesta. Lähin voimala sijoittuu nyt noin 770 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Asia on käsitelty mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa sekä kaavaselostuksen liitteessä: Perustellun päätelmän huomioiminen kaavaehdotuksessa. Kaava-aineistosta on pyydetty aikanaan viranomaisilta lausunnot ja voimaloiden siirrot ja poistot on katsottu riittäviksi toimenpiteiksi.*

2.12 Mielipide 8

Edelleen pyydän, että Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen tuulimyllyt rakennettaisiin vähintään 10 kilometrin päähän tiloista [redacted] [redacted]

Perusteluna on, että kyseiset alueet sisältävät vanhoja puita ja ovat näin ollen säilyttämässä luonnon monimuotoisuutta. Alueella elää paljon lintuja, mm. hömötiaisia, jotka ovat jo uhanalaisia suuressa osassa maata.

Kyseisten tilojen historia ulottuu myös monen monen sukupolven taakse. [redacted] tilan on perustanut aikoinaan mummoni isäpuolen isä satoja vuosia sitten ja tila on kulkenut siitä lähtien sukupolvelta toiselle. On erittäin ikävää, että ulkopuoliset tahot päättävät rakentaa tuulimyllyjä tälläiselle alueelle, joiden lähistöllä asuvat ihmiset haluaisivat elää luonnon rauhan keskellä ja suojella luontoa ja sen monimuotoisuutta.

Vastine: *Suomen lainsäädännössä ei ole tuulivoimaloille yleistä 10 kilometrin vähimmäisetäisyysvaatimusta asutukseen, vaan hankkeen hyväksyttävyyttä arvioidaan muun muassa melu-, välke-, maisema-, luonto- ja muiden vaikutusselvitysten perusteella. Mielipiteessä esitetyt näkemykset voimaloiden etäisyydestä, luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta sekä alueen kulttuuri- ja maisema-arvojen säilyttämisestä merkitään tiedoksi.*

2.13 Mielipide 9

Rahkola–Hautakankaan hanke kohdistuu alueeseen, joka on poikkeuksellisen hiljainen, luonnontilainen ja teollisista häiriöistä vapaa. Metsäalueet, suoalueet ja Isojärven ympäristömuodostavat kokonaisuuden, jossa luonnonrauha on säilynyt täysin. Tuulivoimateollisuusalue muuttaisi tämän ympäristön peruuttamattomasti. Suoalueet ovat ekologisesti herkkiä ja vesitaloudellisesti merkittäviä, ja rakentaminen, tiestö sekä kaapelointiuhkaavat suoluonnon hydrologiaa ja lajistoa.

Isojärvi on Oulaisten viimeisiä laajoja, rakentamattomia järvimaisemia. Sen luontopolut, marjastusmaastot ja hiljainen järviluonto ovat kuntalaisten keskeisiä virkistysalueita. Tuulivoimaloiden melu, välke ja lentoestevalot heikentäisivät virkistyskäyttöä pysyvästi. Vesistöjenyli kantautuva melu on erityisen voimakasta, eikä sitä ole huomioitu melumallinnuksissa.

Koko Antikanperän alue toimii laajana marjastusalueena, jossa kasvaa runsaasti mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Marjastus on olennainen osa paikallista elämäntapaa ja virkistyskäyttöä. Tuulivoimateollisuusalue pirstoo marjamaat, heikentää luonnontilaa ja muuttaa alueen rauhan. Marjastusalueen menettäminen olisi pysyvä ja korvaamaton haitta.

Olen vakavasti huolissani tuulivoimateollisuusalueen terveysvaikutuksista. Tuulivoimaloiden melu, matalataajuinen ääni, infraääni, välke ja lentoestevalojen vilkkuminen ovat ympäristöterveyden kannalta merkittäviä haittoja. Matalataajuisen äänen vaikutuksista on olemassa ristiriitaista ja puutteellista tutkimustietoa. Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa.

Matalataajuisen äänen vaikutuksista on olemassa ristiriitaista ja puutteellista tutkimustietoa. Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa.

Rahkola–Hautakangas ei ole yksittäinen hanke, vaan osa laajaa teollista tuulivoimavyöhykettä, joka kohdistuu Oulaisiin ja Haapaveden alueelle useista suunnista.

- Haapaveden puolella sijaitseva Ollilanperä on osa samaa tuulivoimateollisuusvyöhykettä.
- Lähimmät voimalat sijoittuvat vain muutaman kilometrin päähän.

- Rahkola–Hautakangas sijoittuu toiselle puolelle jokea, myös muutaman kilometrin etäisyydelle.
- Lisäksi alueelle kohdistuu kaivosvaraus (Pontio 2) ja vetyputkihanke

Kun nämä hankkeet tarkastellaan yhdessä, muodostuu laaja teollinen vyöhyke, joka tuhoaa alueen hiljaisuuden, maiseman, marjastusalueet, suoalueet ja virkistyskäytön. Melu, välke ja lentoestevalot eivät tule yhdestä suunnasta, vaan useista.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoittajan on arvioitava hankkeiden yhteisvaikutukset kokonaisuutena, ei erillisinä. Nykyinen tarkastelu ei täytä tätä velvoitetta.

Tuulivoimahankkeita perustellaan usein kunnan talouden kohentamisella, mutta todellisuus on monimutkaisempi:

- Useita tuulivoimayhtiöitä on mennyt konkurssiin Suomessa.
- Pyhäjoella wpd:n toiminta on kohdannut merkittäviä taloudellisia ongelmia.
- Likalassa tuulivoimaloiden huolto on ollut paikallisten mukaan ajoittain puutteellista.
- Kun yhtiö menee konkurssiin, vastuu jää kunnalle ja maanomistajille.
- Purkukustannukset voivat olla miljoonaluokkaa per voimala.

Kaava-aineisto ei arvioi tuulivoimayhtiöiden taloudellista vakautta eikä riskiä siitä, että kunnalle jää purkukustannuksia tai ympäristövastuita yhtiön konkurssin sattuessa. Tämä on merkittävä puute. Tuulivoimarakentaminen ei saa perustua epärealistisiin talousodotuksiin eikä kunnalle saa jäädä kohtuuttomia riskejä.

Asun Matkanivassa, ja harkitsen vakavasti muuttoa toiselle paikkakunnalle, mikäli useampi tuulivoimateollisuusalue toteutuu Oulaisissa ja Haapaveden puolella. En ole yksin: tiedän useita alueen asukkaita, jotka ovat ilmaisseet saman huolen ja valmiuden muuttaa pois, mikäli teollinen tuulivoimarakentaminen jatkuu näin massiivisena.

Tuulivoimateollisuusalueiden toteutuminen useista suunnista heikentää Oulaisten vetovoimaa ja asukkaiden halua jäädä alueelle. Tämä on ristiriidassa kunnan strategisten tavoitteiden kanssa, jotka korostavat viihtyisää, turvallista ja luonnonläheistä asuinympäristöä.

Vaadin seuraavaa

- Hankkeen kerrannaisvaikutukset on arvioitava kokonaisuutena.
- Melu- ja välkemallinnukset on päivitettävä huomioiden vesistövaikutus.
- Luontoselvitykset on tehtävä uudelleen ja riittävän kattavasti.

- Suojaetäisyyksiä on kasvatettava merkittävästi.
- Taloudelliset riskit ja yhtiöiden konkurssihistoria on arvioitava avoimesti.
- Kaavaa ei saa edistää ennen kuin nämä selvitykset on tehty asianmukaisesti

Rahkola–Hautakangas muodostaa yhdessä Haapaveden hankkeiden, Ollilanperän, kaivosvarauksen ja vetyputkihankkeen kanssa kohtuuttoman teollisen kokonaiskuormituksen, joka tuhoaa luonnonrauhan, virkistysarvot, marjastusalueet ja terveellisen elinympäristön.

Vaadin, että muistutukseni huomioidaan kaavan jatkokäsittelyssä.

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Siinä esitetyt huolet alueen hiljaisuuden, luonnonrauhan, suo- ja vesiluonnon, virkistyskäytön, marjastuksen, maiseman, terveellisen elinympäristön sekä Oulaisten vetovoiman säilymisestä on tunnistettu kaavan vaikutusten arvioinnissa. Suunnittelualue ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan luonnontilaista tai teollisista häiriöistä täysin vapaata aluetta, vaan se on pääosin talousmetsää, jossa on runsaasti ojitettuja turvemaita ja kattava metsätieverkosto. Alueella on silti paikallisesti merkittäviä luonto- ja virkistysarvoja, jotka on otettu huomioon voimaloiden ja tiestön sijoittelussa.*

Melu- ja välkemallinnukset on laadittu kaavaehdotuksen mukaiselle voimalaratkaisulle ja yhteisvaikutuksissa on huomioitu lähialueen toteutuneita ja luvitettuja tuulivoimahankkeita. Matalataajuinen melu on arvioitu osana meluselvitystä. Luontoselvityksiä on täydennetty aikaisemman kaavaprosessin aikana muun muassa susia ja petolintuja koskevilla lisäselvityksillä ja aineisto on päivitetty tarpeellisilta osin (esim. Tarkistetut lajitiedot). Yhteisvaikutusten arviointia on tarkistettu kaavaehdotukseen.

2.14 Mielipide 10

Esitän lausuntoni Rahkola–Hautakankaan tuulivoimateollisuusalueen osayleiskaavaluonnokseen

seuraavin perustein:

1. Luonnonrauha, koskematon metsäympäristö ja suoalueet

Rahkola–Hautakankaan hanke kohdistuu alueeseen, joka on poikkeuksellisen hiljainen,luonnontilainen ja teollisista häiriöistä vapaa. Metsäalueet, suoalueet ja Isojärven ympäristö muodostavat kokonaisuuden, jossa luonnonrauha on säilynyt täysin.

Tuulivoimateollisuusalue muuttaisi tämän ympäristön peruuttamattomasti. Suoalueet ovat

ekologisesti herkkiä ja vesitaloudellisesti merkittäviä, ja rakentaminen, tiestö sekä kaapelointiuhkaavat suoluonnon hydrologiaa ja lajistoa.

2. Isojärven virkistysarvot ja luontopolut

Isojärvi on Oulaisten viimeisiä laajoja, rakentamattomia järvimaisemia. Sen luontopolut, marjastusmaastot ja hiljainen järviluonto ovat kuntalaisten keskeisiä virkistysalueita. Tuulivoimaloiden melu, välke ja lentoestevalot heikentäisivät virkistyskäyttöä pysyvästi. Vesistöjenyli kantautuva melu on erityisen voimakasta, eikä sitä ole huomioitu melumallinnuksissa.

3. Antikanperän laaja marjastusalue

Koko Antikanperän alue toimii laajana marjastusalueena, jossa kasvaa runsaasti mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Marjastus on olennainen osa paikallista elämäntapaa ja virkistyskäyttöä.

Tuulivoimateollisuusalue pirstoo marjamaat, heikentää luonnontilaa ja muuttaa alueen rauhan. Marjastusalueen menettäminen olisi pysyvä ja korvaamaton haitta.

4. Terveysvaikutukset ja puutteellinen tutkimustieto

Olen vakavasti huolissani tuulivoimateollisuusalueen terveysvaikutuksista. Tuulivoimaloiden melu, matalataajuinen ääni, infraääni, välke ja lentoestevalojen vilkkuminen ovat ympäristöterveydenkannalta merkittäviä haittoja.

Matalataajuisen äänen vaikutuksista on olemassa ristiriitaista ja puutteellista tutkimustietoa. Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa.

Isojärven tyyni vesipinta toimii äänen heijastimena, jolloin melu kantautuu esteettä ja voimistuu.

Tätä vesistövaikutusta ei ole huomioitu melumallinnuksissa.

5. Kerrannaisvaikutukset ja teollinen kokonaiskuormitus

Rahkola–Hautakangas ei ole yksittäinen hanke, vaan osa laajaa teollista tuulivoimavyöhykettä, joka kohdistuu Oulaisiin ja Haapaveden alueelle useista suunnista.

• Haapaveden puolella sijaitseva Ollilanperä on osa samaa tuulivoimateollisuusvyöhykettä.

• Lähimmät voimalat sijoittuvat vain muutaman kilometrin päähän.

• Rahkola–Hautakangas sijoittuu toiselle puolelle jokea, myös muutaman kilometrin etäisyydelle.

• Lisäksi alueelle kohdistuu kaivosvaraus (Pontio 2) ja vetyputkihanke.

Kun nämä hankkeet tarkastellaan yhdessä, muodostuu laaja teollinen vyöhyke, joka tuhoaa alueenhiljaisuuden, maiseman, marjastusalueet, suoalueet ja virkistyskäytön. Melu, välke ja lentoeste valot eivät tule yhdestä suunnasta, vaan useista. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoittajan on arvioitava hankkeiden yhteisvaikutuksetkokonaisuutena, ei erillisinä. Nykyinen tarkastelu ei täytä tätä velvoitetta.

6. Taloudelliset riskit ja tuulivoimayhtiöiden konkurssit

Tuulivoimahankkeita perustellaan usein kunnan talouden kohentamisella, mutta todellisuus on monimutkaisempi:

• Useita tuulivoimayhtiöitä on mennyt konkurssiin Suomessa.

• Pyhäjoella wpd:n toiminta on kohdannut merkittäviä taloudellisia ongelmia.

• Likalassa tuulivoimaloiden huolto on ollut paikallisten mukaan ajoittain puutteellista.

• Kun yhtiö menee konkurssiin, vastuu jää kunnalle ja maanomistajille.

• Purkukustannukset voivat olla miljoonaluokkaa per voimala.

Kaava-aineisto ei arvioi tuulivoimayhtiöiden taloudellista vakautta eikä riskiä siitä, että kunnalle jää purkukustannuksia tai ympäristövastuita yhtiön konkurssin sattuessa. Tämä on merkittävä puute. Tuulivoimarakentaminen ei saa perustua epärealistisiin talousodotuksiin eikä kunnalle saa jäädä kohtuuttomia riskejä.

7. Asukkaiden muuttoliike ja kunnan vetovoiman heikkeneminen

Asun Matkanivassa, ja harkitsen vakavasti muuttoa toiselle paikkakunnalle, mikäli useampi tuulivoima teollisuusalue toteutuu Oulaisissa ja Haapaveden puolella. En ole yksin: tiedän useita alueen asukkaita, jotka ovat ilmaisseet saman huolen ja valmiuden muuttaa pois, mikäli teollinen tuulivoimarakentaminen jatkuu näin massiivisena. Tuulivoima teollisuusalueiden toteutuminen useista suunnista heikentää Oulaisten vetovoimaa ja asukkaiden halua jäädä alueelle. Tämä on ristiriidassa kunnan strategisten tavoitteiden kanssa, jotka korostavat viihtyisää, turvallista ja luonnonläheistä asuinympäristöä.

8. Vaadin seuraavaa

• Hankkeen kerrannaisvaikutukset on arvioitava kokonaisuutena.

• Melu- ja välkemallinnukset on päivitettävä huomioiden vesistövaikutus.

• Luontoselvitykset on tehtävä uudelleen ja riittävän kattavasti.

• Suojaetäisyyksiä on kasvatettava merkittävästi.

• Taloudelliset riskit ja yhtiöiden konkurssihistoria on arvioitava avoimesti.

• Kaavaa ei saa edistää ennen kuin nämä selvitykset on tehty asianmukaisesti.

Yhteenveto

Rahkola–Hautakangas muodostaa yhdessä Haapaveden hankkeiden, Ollilanperän, kaivosvarauksenja vetyputkihankkeen kanssa kohtuuttoman teollisen kokonaiskuormituksen, joka tuhoaa luonnonrauhan, virkistysarvot, marjastusalueet ja terveellisen elinympäristön. Vaadin, että muistutukseni huomioidaan kaavan jatkokäsittelyssä.

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Siinä esitetyt huolet alueen hiljaisuuden, luonnonrauhan, suo- ja vesiluonnon, virkistyskäytön, marjastuksen, maiseman, terveellisen elinympäristön sekä Oulaisten vetovoiman säilymisestä on tunnistettu kaavan vaikutusten arvioinnissa. Suunnittelualue ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan luonnontilaista tai teollisista häiriöistä täysin vapaata aluetta, vaan se on pääosin talousmetsää, jossa on runsaasti ojitettuja turvemaita ja kattava metsätieverkosto. Alueella on silti paikallisesti merkittäviä luonto- ja virkistysarvoja, jotka on otettu huomioon voimaloiden ja tiestön sijoittelussa.*

Melu- ja välkemallinnukset on laadittu kaavaehdotuksen mukaiselle voimalaratkaisulle ja yhteisvaikutuksissa on huomioitu lähialueen toteutuneita ja luvitettuja tuulivoimahankkeita. Matalataajuinen melu on arvioitu osana meluselvitystä. Luontoselvityksiä on täydennetty aikaisemman kaavaprosessin aikana muun muassa susia ja petolintuja koskevilla lisäselvityksillä ja aineisto on päivitetty tarpeellisilta osin (esim. Tarkistetut lajitiedot). Yhteisvaikutusten arviointia on tarkistettu kaavaehdotukseen.

2.15 Mielipide 11

Otan yhteyttä Rahkola–Hautakankaan tuulivoimahankkeeseen liittyen. Olen alueen asukas ja minulla on alueella kaksi kiinteistöä. Toisessa asun itse ja toinen on vuokrakäytössä. Molemmat kiinteistöni sijaitsevat lähellä suunniteltuja tuulivoimaloita, ja niitä on käytetty myös

hankkeen selvitysten mittauspisteinä. Olen erityisen huolissani hankkeen taloudellisesta vaikutuksista alueenkiinteistöjen omistajille. Olen huolissani tuulipuiston vaikutuksista kiinteistöjeni arvoon ja sitä kautta omaan taloudelliseen asemaani. Olen tehnyt vuonna 2025 omassa asuinkiinteistössäni mittavan remontin, ja tarkoitukseni on tulevaisuudessa myydä kiinteistö. Kyseessä on kiinteistö [redacted] Myös toisen kiinteistöni, [redacted], myynti on suunnitelmissa. Toisena vaihtoehtona on jatkaa sen vuokraamista. Kiinteistö on tällä hetkellä vuokrattuna ja vuokraustoiminta on osa tulojani. Molempiin kiinteistöihin liittyy lainoja, joten mahdollisella arvon alenemisella ja myynnin tai vuokraamisen vaikeutumisella olisi minulle konkreettisia taloudellisia vaikutuksia.

Tuulivoimahankkeen vaikutuksista asuinkiinteistöjen arvoon on esitetty tutkimuksissa erilaisia arvioita ja tuloksia. Vaikutusten suuruudesta ei siten ole yksiselitteistä arviota, mutta pidän perusteltuna huolta siitä, että lähelle sijoittuvat suuret tuulivoimalat voivat vaikuttaa kiinteistöjenkysyntään, koettuun asumisviihtyvyyteen ja sitä kautta niiden arvoon.

Kiinteistöjeni merkittävimpiä arvoja ja vetovoimatekijöitä ovat niiden sijainti maaseudulla sekä rauhallinen ja hiljainen ympäristö. Erityisesti vuokrakiinteistön kohdalla tämä on ollut keskeinen tekijä. Talossa asuneet vuokralaiset ovat valinneet kohteen nimenomaan maaseudun rauhan vuoksi. Tuulivoimapuiston toteutuessa tämä muuttuisi olennaisesti.

Myös oman asuinkiinteistöni osalta olen huolissani siitä, että tekemäni mittava remontti ja siihen käytetty taloudellinen panostus eivät realisoidu kiinteistön arvossa suunnitellun tuulivoimapuistonvaikutusten vuoksi. Olen tehnyt remontin sillä ajatuksella, että kiinteistö säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan kasvattaa arvoaan. Olen huolissani siitä, että lähelle rakennettava tuulivoimapuisto vaikuttaa päinvastaisesti kiinteistön jälleenmyyntiarvoon ja vaikeuttaa sen myyntiä tulevaisuudessa.

Minulle on tärkeää, että kaavoituksessa arvioidaan riittävän perusteellisesti hankkeen taloudelliset vaikutukset olemassa olevien kiinteistöjen omistajille, eikä vaikutusten arviointia rajata ainoastaan esimerkiksi meluun, välkkeeseen, maisemaan tai luontoon liittyviin vaikutuksiin. Vaikutusten arvioinnin tulee kohdistua siis myös alueen olemassa oleviin asuin- ja vuokrakiinteistöihin sekä niiden arvoon ja käyttöön. Pidän erityisen tärkeänä, että arvioinnissa huomioidaan myös sellaiset tilanteet, joissa kiinteistö sijaitsee lähellä suunniteltuja voimaloita ja sen arvoon tai käyttöön voi kohdistua hankkeen vuoksi tavanomaista suurempi riski. Omalla kohdallani kyse on kahdesta kiinteistöstä, joihin liittyy sekä asumista että vuokraustoimintaa, lainoja ja tulevaisuuden myyntisuunnitelmia. Tuulivoimapuiston toteutuessa pelkään kärsiväni merkittävää taloudellista haittaa kiinteistöjeni mahdollisen arvon alenemisen, myynnin vaikeutumisen ja vuokrakysynnän heikkenemisen kautta.

Kyse ei siten ole minulle ainoastaan maisemaan tai asumisviihtyvyyteen liittyvästä asiasta, vaan mahdollisesti merkittävästä vaikutuksesta omaisuuteni arvoon ja taloudelliseen asemaani. Pyydän, että nämä seikat otetaan huomioon Rahkola–Hautakankaan

tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa sekä että hankkeen vaikutukset lähimpien olemassa olevien kiinteistöjen arvoon ja käyttöön selvitetään riittävällä tavalla.

Vastine: *Kaavoitettavalle alueelle ei sijoitu asuin- tai lomakiinteistöjä. Kiinteistön markkina-arvo muodostuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Arvoon vaikuttavat muun muassa sijaintikunta ja alueen yleinen kysyntä ja hintataso, kiinteistön sijainti ja saavutettavuus, rakennuksen ikä, kunto ja ominaisuudet, tontin ominaisuudet, alueen palvelut sekä kiinteistön hypoteekki- eli hyPo-luokitus ja muut kiinteistömarkkinoiden yleiseen kehitykseen liittyvät tekijät. Myös yleinen talous- ja korkotilanne sekä paikallisen asuntomarkkinan kehitys voivat vaikuttaa toteutuviin kauppahintoihin. Tämän vuoksi yksittäisen tekijän, kuten tuulivoimahankkeen, vaikutusta yksittäisen kiinteistön tulevaan markkina-arvoon ei voida luotettavasti erottaa tai määrittää osayleiskaavatasolla.*

2.16 Mielipide 12

Esitän mielipiteenäni ja virallisena muistutuksenani Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnokseen seuraavat vaatimukset, huomautukset ja

korjaukset:

1. Virheellisen rakennustiedon korjaaminen

Kaava-aineistossa ja sen pohjana olevissa kartoituksissa yllä mainitulla kiinteistöllä sijaitseva kotini on virheellisesti luokiteltu tai merkitty vapaa-ajan asunnoksi. Kyseessä on kuitenkin ympärivuotisessa käytössä oleva vakituinen asuinkiinteistöni (liitteenä ote kiinteistötietopalvelusta).

Vaadin, että tämä virheellinen tieto korjataan välittömästi Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaselostukseen, kaavakarttaan sekä kaikkiin asiaankuuluviin vaikutusarviointeihin (mukaan lukien melu-, välke-, asutus- ja näkymämallinnukset).

Tiedon korjaaminen on kriittistä, sillä maankäyttö- ja rakennuslain sekä vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti vakituisilla asuinrakennuksilla on tuulivoimarakentamisessa korostettu suojaerotusvaatimus. Vakituinen asuminen edellyttää asuinympäristöltä ja sen häiriöttömyydeltä erilaisia suojavyöhykkeitä sekä erilaista maankäytön yhteensovittamista kuin vapaa-ajan asutus. Koska melu- ja välkemallinnukset sekä sijoitussuunnittelu perustuvat virheellisiin lähtötietoihin kiinteistöni osalta, vaadin vaikutusarviointien päivittämistä vastaamaan todellista tilannetta ennen kaavan jatkokäsittelyä.

2. Kohtuuton voimalamäärä ja liian lyhyt suojaetäisyys kotirauhan piiriin

Hankealueelle suunniteltu valtava kokonaismäärä – enintään 30 tuulivoimalaa (joista 17 Oulaisissa) – sekä voimaloiden massiivinen, jopa 300 metrin kokonaiskorkeus muodostavat kohtuuttoman häiriön, rasitteen ja vaaran asuinympäristölleni. Voimalamäärä ja niiden suuri koko näin lähellä asutusta vaarantavat perustuslaillisen oikeuteni terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön sekä kotirauhaan. Kun kotini huomioidaan oikeaoppisesti vakituisena asuntona, vaadin, että:

• Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyyttä (suojaetäisyyttä) kotiini kasvatetaan merkittävästi.

• Lähimpiä tai kotiini suoraan vaikuttavia tuulivoimaloita karsitaan kokonaan pois kaavasuunnitelmasta.

• Melun ja varjon välkevaikutusten (välke- ja varjostusmallinnukset)

yhteisvaikutukset lasketaan uudelleen korjatun asuintiedon pohjalta, jotta voidaan varmistua, etteivät ohjearvot ylity missään olosuhteissa.

• Jo kuluneen kesän aikana tehdyt (paikallislähteiden mukaan ko. hanketta edeltävät valmistelutyöt sekä kaivaukset) ovat aiheuttaneet myöhäisiltaan jatkuvaa voimakasta äänisaastetta, jonka vuoksi kotipihalla oleskelu on muuttunut epämiellyttäväksi usean viikon aikana. Äänihaitta on luonnollisesti tuonut mukanaan myös turvattomuutta, epävarmuutta ja ahdistusta oman elinympäristön tuhoutumisesta.

• Äänisaasteesta olen saanut kokemusta myös jo Oulaisissa olevista tuulivoimapuistoista: esimerkiksi lapsuuden kotini pihalle (Lähdekankaantie 39, 86300 Oulainen) kantautuu lapojen pyöriessä melua, joka muistuttaa jatkuvaa junan jyskettä korvan juuressa - kyseisessä paikassa tuulivoimalat ovat useiden kilometrien päässä eikä siellä ole lähellä järveä, joka kantaisi ääntä. Silti melu on todella voimakas.

• Vaadin, että Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahankkeen melumallinnus päivitetään kiinteistöni osalta. Koska asuinkiinteistöni sijaitsee esteettömän metsäjärven rannalla ja useat suunnitellut voimalat sijoittuvat sen välittömään läheisyyteen, ääniaallot etenevät kohteeseen tyynen vesipinnan yli ilman maaston tai puuston tarjoamaa vaimennusta. Vaadin, että kotiini kohdistuva melu mallinnetaan erikseen ottamalla huomioon vesistöalueiden heijastavuus ja vähäisempi vaimennus (vesistökerroin), jotta

todellinen meluhaitta saadaan luotettavasti arvioitua.

3. Kiinteistön arvon merkittävä aleneminen ja taloudellinen vahinko Kotipaikkani on uniikki kohde metsäjärven rannalla, ja vain noin 2,5 kilometrin säteellä siitä on suunnitteilla useita (7 kpl) jopa 300 m korkeita tuulivoimaloita ja noin kolmen kilometrin etäisyydellä voimaloita on vielä lisää. Ääni tulee varmasti kantamaan voimakkaasti avoimen veden yli. Lisäksi voimaloiden välkkyvät lentoestevalot tulevat turmelemaan koskemattoman maiseman ja

poikkeuksellisen asuinympäristön, jossa on tällä hetkellä vielä täysin hiljaista ja pimeää ilman valo- tai melusaastetta. Juuri näiden ominaisuuksien vuoksi valitsin tämän paikan kodikseni.

Kiinteistöni markkina-arvo ja sen ainutlaatuisuus perustuvat nimenomaan ja erityisesti alueen luonnonrauhaan, koskemattomaan maisemaan sekä puhtaaseen metsäjärviympäristöön. Tällaisia rauhallisia rantakohteita on nykyisin erittäin harvassa.

Suunniteltu teollisuusluokan hanke tulee tuomaan melu- ja valosaasteen suoraan tälle herkälle alueelle, mikä tuhoaa kiinteistön keskeiset arvotekijät. Suunniteltu teollisuusluokan hanke tulee aiheuttamaan merkittävää ja pysyvää taloudellista vahinkoa yksityiselle omaisuudelleni. Kotini markkina-arvo tulee putoamaan radikaalisti ja sen realisointi (myyminen) vaikeutuu tai muuttuu mahdottomaksi näin massiivisen teollisuusalueen välittömässä läheisyydessä.

Vaadin ottamaan huomioon perustuslaillisen omaisuudensuojan. Tuulivoimarakentaminen ei saa tapahtua yksittäisen asukkaan elämäntyön ja omaisuuden arvon kustannuksella ilman, että asukkaille aiheutuvia reaalisia taloudellisia menetyksiä kompensoidaan.

4. Puutteellinen luontoselvitys ja todelliset lajihavainnot

Kaavan liitteenä oleva luontoselvitys on tehty puutteellisesti, eikä se vastaa todellista luonnon tilannetta kiinteistöni ja hankealueen ympäristössä. Alueella jatkuvasti asuvien, liikkuvien ja maaston tuntevien ihmisten konkreettiset havainnot osoittavat, että herkkä ja suojeltu lajisto hyödyntää aluetta aktiivisesti:

• Lepakot: Olen tavannut lepakoita aivan kiinteistöni pihapiirissä (mm. huussissa). Lepakkoesiintymiä alueella ei ole selvityksessä kunnolla tunnistettu. Voimalat aiheuttavat lepakoille suoran kuolemanvaaran painebarotraumojen vuoksi.

• Sudet: Alue kuuluu susien säännölliseen elinpiiriin. Olen itse tehnyt näköhavainnon sudesta kotimatkallani Antikantiellä ja kotirannastani.

Paikalliset asukkaat ja luonnossa liikkujat havainnoivat jatkuvasti susia, niiden

jälkiä tai ulvontaa. Susia on kuitenkin hyvin epätodennäköistä tavata luontoselvityksessä käytetyllä tavalla eli 9 päivän aikana metsäautoteitä autolla ajaen.

• Ilvekset: Alueella liikkuu säännöllisesti ilveksiä kotimatkallani Antikantiellä. Olen tehnyt niistä suoria näköhavaintoja sekä havainnut niiden jälkiä omassa rannassani.

• Linnusto: Alueella on todella monipuolinen linnusto, jonka elinympäristöä tuulivoimapuisto uhkaa.

• Sammakot: alueella on runsaasti erilaisia sammakkolajeja, myös oma pihani ja rantani on usean eri lajin koti – alueen asukkaat ovat tehneet havaintoja myös viitasammakoista.

Voimaloiden rakentaminen ja niiden aiheuttama jatkuva melu, välke ja infrastruktuuri pirstovat näiden herkkien lajien elinympäristöä ja ajavat suurpedot häiriön vuoksi lähemmäs muuta asutusta. Vaadin, että luontoselvitys hylätään nykyisellään ja alueella suoritetaan uudet, riittävän pitkäkestoiset ja kattavat maastotutkimukset, joissa huomioidaan paikallisten asukkaiden tekemät havainnot.

5. Oulaisten alueen kokonaisrasitus, elinympäristön tuhoutuminen ja kaivosvaraukset (Yhteisvaikutukset) Oulaisiin suunnitellut ja jo toteutetut massiiviset tuulivoimahankkeet (Karahka, Maaselänkangas sekä vireillä oleva Matkaniva) saartavat kaupungin ja sen maaseutualueet joka puolelta. Tämän lisäksi on vielä useat hankkeet Haapaveden puolella. Vaadin, että tämän kaavan kohdalla arvioidaan rehellisesti hankkeiden yhteisvaikutukset asukkaiden elämänlaatuun. Olen muuttanut takaisin synnyinseudulleni Oulaisiin juuri siksi, että löysin täältä haaveilemani kodin luonnon keskeltä - ainutlaatuisesta paikasta Isojärven rannalta, jossa ei ole ennestään valo- tai melusaastetta. Isojärvi luontopolkuineen, marjastus- sienestys- ja metsästysmaastoineen on tiettävästi Oulaisten viimeisiä jäljellä olevia järvimaisemia, joka on säilynyt täysin vapaana tuulivoimaloista. Tämän viimeisen puhtaan luonto- ja maisemakohteen tärveleminen massiivisella teollisuusrakentamisella on vastoin maankäyttö- ja rakennuslain yleisiä tavoitteita ja vaarantaa alueen virkistys- ja luontoarvot pysyvästi. Lisäksi alueelle kohdistuu päällekkäistä teollista painetta:

Tukesin virallisten rekisterien mukaan kotini välittömään läheisyyteen sijoittuu myös Finkivi Oy:n laaja kaivosvaraus Pontio 2 (VA2026:0032) sekä tuoreimpana äskettäin uutisoitu vetyputkihanke. Jo kahden massiivisen teollisuushankkeen (tuulivoimapuisto ja kaivosvaraus) yhteisvaikutus asuinympäristööni, puhtaaseen Isojärven luontoon, pohjavesiin ja kiinteistöni arvoon on täysin kohtuuton ja kestämätön saati, että siihen lisätään vielä vetyputki alueen poikki. Vaadin, että kaavoituksessa huomioidaan alueen kokonaiskuormitus, eikä Oulaisten tärkeää luontoaluetta uhrata useiden päällekkäisten teollisuushankkeiden alle.

6. Kaavoittajalle ja viranomaisille osoitetut sitovat kysymykset

Vaadin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vuorovaikutusvelvollisuuden ja hyvän hallintotavan mukaisesti kaavoittajalta ja Oulaisten kaupungilta kirjalliset, yksilöidyt vastaukset seuraaviin kysymyksiin virallisessa vastineraportissa:

1. Miten ja millä aikataululla kaavoittaja aikoo korjata kiinteistöjäni [redacted] koskevat virheelliset rakennusluokitustiedot vapaa-ajan asunnosta vakituiseksi asunnoksi kaikissa kaava-asiakirjoissa?

2. Milloin ja miten kotiini kohdistuvat melu- ja välkemallinnukset lasketaan ja julkaistaan uudelleen siten, että niissä käytetään vakituisen asunnon tiukempia ohjearvoja ja huomioidaan ääniaaltojen esteetön eteneminen Isojärven vesipinnan yli (vesistökertoimen soveltaminen)?

3. Mihin konkreettisiin toimenpiteisiin (esim. voimaloiden karsiminen tai siirtäminen) kaavoittaja ryhtyy kotiini kohdistuvan yhteisvaikutuksen (7 voimalaa 2,5 km säteellä) ja kohtuuttoman visuaalisen sekä akustisen häiriön minimoimiseksi?

4. Miten luontoselvitystä tullaan täydentämään nyt esitettyjen konkreettisten ja alueelta varmistettujen suojeltujen lajien ja suurpetojen (lepakot, sudet, ilvekset, viitasammakot) osalta, ja miten nämä havainnot vaikuttavat voimaloiden sijoitteluun?

5. Miten kaavaselostuksessa on arvioitu ja otettu huomioon Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston ja Finkivi Oy:n Pontio 2 -kaivosvarauksen (VA2026:0032) päällekkäiset, kumulatiiviset ympäristö- ja meluvaikutukset asuinkiinteistööni sekä Isojärven herkkään ekosysteemiin? Entä vetyputkihankkeen?

6. Mikä on Oulaisten kaupungin strateginen linjaus siitä, että kaupungin viimeisiä puhtaita ja rakentamattomia järvimaisemia, kuten Isojärveä, esitetään uhrattavaksi teollisuusrakentamiselle, ja miten tämä sovitetaan yhteen kuntalaisten elämänlaadun ja perustuslaillisen terveellisen elinympäristön suojan kanssa? Vaadin, että kaavan valmistelua ja sen siirtämistä ehdotusvaiheeseen ei jatketa ennen kuin nämä selvitykset on tehty asianmukaisesti ja virheet korjattu.

Vaadin, että kaavoitusviranomainen (Oulaisten kaupunki) ja hankkeesta vastaava taho ottavat nämä vaatimukset huomioon ja tekevät kaavaluonnokseen vaadittavat korjaukset ennen prosessin jatkamista. Pyydän virallista, kirjallista vastausta tähän muistutukseen sekä ilmoitusta siitä, miten kotiini liittyvät tiedot on korjattu kaava-aineistoon.

Vastine: *Kiinteistönne käyttötarkoitus on vapaa-ajan asunto maanmittauslaitoksen maastotietokannassa. Emme voi korjata maanmittauslaitoksen aineistoa. Sinänsä tällä ei ole merkitystä melu- ja varjostusmallinnusten osalta, koska vapaa-ajan asuntoja koskevat samat melun ohjearvot kuin vakituisia asuntojakin. 40 db:n melualue tai 8h vuotuinen varjostusvaikutus ei ulotu kiinteistönne alueelle. Kaavaselostuksen kappaleessa 11.1.3 on esitetty melun ohjearvot. Tuulivoimaloiden melun ohjearvona käytetään 1.9.2015 voimaan tulleen Valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisia tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoja. Melun leviämislaskennan tulosvertailu tehdään vain yöajan alempaan 40 dB:n ohjearvoon nähden eikä päivä- ja yöajan tilanteita erotella.*

Maisemavaikutuksia on arvioitu näkymäalueanalyysien ja havainnekuvien avulla sekä tarkastelemalla hankkeen yhteisvaikutuksia muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa.

Näkyvyysanalyysi on lisäksi päivitetty kaavaehdotusvaiheessa vastaamaan voimaloiden kokonaiskorkeutta. Kaavoituksessa maisemavaikutusten hyväksyttävyyttä ei ratkaista yksinomaan sen perusteella, kuinka monta voimalaa yksittäisestä kiinteistöstä voidaan nähdä tai kuinka monta voimalaa sijoittuu tietylle etäisyydelle. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa etäisyys voimaloihin, näkyvien voimaloiden määrä ja hallitsevuus maisemassa, maiseman ominaispiirteet sekä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa muodostuvat yhteisvaikutukset. Kaava-aineistossa on tunnistettu, että merkittävimmät maisemavaikutukset liittyvät erityisesti useiden lähialueen tuulivoimahankkeiden muodostamiin yhteisvaikutuksiin. Laadittujen maisema-, melu- ja yhteisvaikutusten arviointien perusteella ei ole todettu sellaisia vaikutuksia, jotka edellyttäisivät voimaloiden poistamista tai siirtämistä.

Luontotyyppi-, viitasammakko-, liito-orava- ja lepakkoselvitykset on toteutettu YVA-menettelyn yhteydessä, ja lisäksi hankkeen vaikutuksia suurpetoihin on arvioitu kaavaselostuksessa. Luontoselvitysten yhteydessä on tunnistettu alueen merkitys suurpetojen elinympäristönä sekä tehty muun muassa ilveksen jälkihavaintoja.

Selvitysten ajantasaisuuden varmistamiseksi Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-aineistot on haettu uudelleen ja päivitetty syyskuussa 2026. Päivitettyjä havaintotietoja on hyödynnetty arvioitaessa aiemmin laadittujen luonto- ja lajistoselvitysten ajantasaisuutta ja mahdollisia täydennystarpeita.

Lepakoiden osalta uusien havaintojen merkitystä arvioidaan niiden sijainnin, laadun ja ajankohdan perusteella sekä sen mukaan, viittaavatko havainnot satunnaiseen liikkumiseen vai lepakoille tärkeisiin ruokailualueisiin tai lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Pelkkä uusi havainto suunnittelualueen ulkopuolella ei sellaisenaan merkitse, että aikaisempi lepakkoselvitys olisi riittämätön. Viitasammakon esiintyminen on selvitetty erillisessä viitasammakkoselvityksessä ja tunnistetut lisääntymis- ja levähdyspaikat on huomioitu suunnittelussa.

Suden ja ilveksen osalta vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty laadittuja luontoselvityksiä sekä käytettävissä olevia suurpeto- ja havaintoaineistoja. Ilveksen pesäpaikkoja ei ole tunnistettu hankkeen maastoselvityksissä eikä voimalapaikoilta ole havaittu pesäpaikoiksi soveltuvaa potentiaalia.

Ajantasaistettujen Laji.fi-tietojen ja muun käytettävissä olevan luontoaineiston perusteella ei ole tunnistettu sellaisia uusia suojeltujen lajien esiintymiä tai lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, jotka edellyttäisivät voimaloiden sijoittelun muuttamista tai luontoselvitysten laatimista uudelleen.

Pontio 2 -hankkeen osalta on huomioitava, että alueella tapahtuva malminetsintä tai malminetsintävaraus ei vielä tarkoita kaivoksen toteutumista eikä käytettävissä ole sellaista toteutussuunnitelmaa, jonka perusteella mahdollisen tulevan kaivostoiminnan melu- tai muita ympäristövaikutuksia voitaisiin mallintaa yhdessä Rahkola–Hautakankaan

tuulivoimapuiston kanssa. Pontion malminetsintälupapäätöksiä koskevasta aineistosta ilmenee kuitenkin, että Rahkola–Hautakankaan tuulivoimahanke on tunnistettu malminetsintäalueen kanssa päällekkäiseksi maankäyttömuodoksi ja myös alueen herkkiä suoalueita on huomioitava malminetsinnässä.

Gasgrid Vetyverkot Oy:n suunnitteleman kansallisen vedynsiirtoverkon vaihtoehto VE3 sijoittuu Rahkola–Hautakankaan Oulaisten kaava-alueen länsiosan poikki. Hanke on huomioitu päivitetyssä OAS:ssa ja kaavaselostusta on täydennetty vedynsiirtoverkon sekä sen yhteensovittamistarpeiden osalta. Vedynsiirtoverkon suunnitelmat ovat vielä tarkentumassa, joten sen lopullista sijaintia ja vaikutuksia ei voida tässä kaavavaiheessa arvioida samalla tarkkuudella kuin Rahkola–Hautakankaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia.

Finkivi Oy:n malminetsintätoiminta ja sen yhteensovittaminen tuulivoimahankkeen kanssa on huomioitu kaavaselostuksessa. Kaavaselostukseen on päivitetty tiedot Finkivi Oy:n Pontion voimassa olevasta malminetsintäluvasta sekä muista alueelle sijoittuvista malminetsintälupahakemuksista, ja alueet on esitetty kartalla. Tuulivoimahankkeen vaikutuksia malminetsintään ja mineraalivarojen mahdolliseen myöhempään hyödyntämiseen on arvioitu osana kaavan vaikutusten arviointia. Malminetsintälupa ei kuitenkaan tarkoita, että alueelle toteutuisi kaivos, eikä mahdollisesta tulevasta kaivostoiminnasta ole käytettävissä sellaista toteutussuunnitelmaa, jonka perusteella sen melu- tai muita ympäristövaikutuksia voitaisiin mallintaa yhdessä Rahkola–Hautakankaan tuulivoimahankkeen kanssa.

Rahkola–Hautakankaan osayleiskaavan tavoitteena ei ole osoittaa Isojärveä tai sen ympäristöä teollisuusrakentamiseen, vaan mahdollistaa tuulivoimarakentaminen kaavassa osoitetuilla alueilla siten, että alueen muut maankäyttömuodot sekä luonto-, maisema-, virkistys- ja asuinympäristöarvot otetaan huomioon. Kaava-alue on osoitettu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, ja tuulivoimaloiden rakentaminen on rajattu kaavassa osoitetuille rakentamisalueille.

Kaavoituksen yhteydessä on arvioitu hankkeen vaikutuksia muun muassa maisemaan, luonnonympäristöön, vesistöihin, meluun, välkkeeseen, virkistyskäyttöön sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Kaavaehdotuksen valmistelussa vaikutusten arviointia on lisäksi täydennetty muun muassa pinta- ja vesistövaikutusten sekä hankkeiden yhteisvaikutusten osalta.

Kuntalaisten oikeutta terveelliseen ja viihtyisään elinympäristöön turvataan kaavoituksessa arvioimalla kaavaratkaisun vaikutukset ja sovittamalla yhteen alueeseen kohdistuvat erilaiset maankäyttötarpeet ja ympäristöarvot. Hankkeen toteutuminen muuttaa paikallisesti maisemaa ja luonnonrauhan kokemista, mutta laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella vaikutuksia ei ole arvioitu sellaisiksi, että ne estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.

2.17 Mielipide 13

Maakotka: Suurin huoli liittyy lintujen törmäysriskiin pyöriviin lapoihin sekä reviirienmenetykseen. Erityisesti Metsähallitus ja lintutieteelliset yhdistykset korostavat, että tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa maakotkien ydinreviireille tai pesien läheisyyteen, sillä lajikarttaa ihmistoimintaa ja rakenteit. Kyseisellä alueella on reviiri,on rengastettu Maakotka.

Metsäpeura: Tuulivoimahankkeet ja niihin liittyvä tiestön rakentaminen voivat osua kriittisille vasomis- ja laitumisalueille. Alueiden pirstoutuminen ja rakennusaikainen häiriö voivatkarkottaa peuroja perinteisiltä elinalueiltaan. Alueella on laitumisalueella riistakameroissa Metsäpeuran kuvia, ja lukuisia näköhavaintoja.

Osayleiskaavaa ei pidä hyväksyä. Olemme valmiita valittamaan, jos kaava hyväksytään.

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Maakotkaa koskevat tiedot on tarkistettu Suomen Lajitietokeskuksen aineistosta, ja tiedot on päivitetty syyskuussa 2026. Kaava-aineiston ja tehtyjen selvitysten mukaan hankealueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä ei ole tiedossa maakotkan pesintää, ja kaikki tiedossa olevat pesäpaikat on huomioitu vaikutusten arvioinnissa. Kaavaprosessissa on samalla tunnistettu, että esimerkiksi rengastustiedot voivat siirtyä Lajitietokeskuksen aineistoon viiveellä, minkä vuoksi tietoja päivitetään hankkeen eri vaiheissa. Mikäli uusi maakotkan pesäpaikka tulee tietoon, se huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa.*

Metsäpeuraa tavataan kaava-aineiston mukaan alueella satunnaisesti. Metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty Luonnonvarakeskuksen tietoja ja GPS-pantapeura-aineistoa sekä huomioitu tiedossa olevat lähialueiden hankkeet. Arvioinnissa on tarkasteltu myös elinympäristöjen muutoksia ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Mielipiteessä esitetyt paikalliset havainnot maakotkasta ja metsäpeurasta merkitään tiedoksi. Kaava-aineistossa käytettyjen ajantasaistettujen lähtötietojen ja laadittujen vaikutusten arviointien perusteella mielipiteessä esitetyt näkökohdat eivät anna aihetta muuttaa kaavaratkaisua.

2.18 Mielipide 14

1. Puutteet luontoselvityksessä ja eläimistön havainnoinnissa

Haluan tuoda esille Rahkola-Hautakankaan hankkeen luontoselvityksen vakavat puutteet. Selvitys on tehty tasoltaan riittämättömästi, sillä pelkästään liikkuvasta ajoneuvosta käsin tehdyillä havainnoilla ei ole mahdollista kartoittaa alueen todellista eläimistöä luotettavasti. Suunnitellun tuulivoimapuiston alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on säännöllisiä havaintoja suurpedoista (susi, ilves, ahma) sekä lepakoista. Vaadin, että alueen eläimistö,

erityisesti yöaktiiviset lajit ja suurpedot, kartoitetaan uudelleen maastossa riittävän pitkällä aikavälillä ja asianmukaisilla menetelmillä ennen kaavoituksen jatkamista.

2. Kiinteistöjen arvon aleneminen ja asukkaiden yhdenvertaisuus

On kohtuutonta, että sivukylien asukkaiden omaisuudensuoja ja elämänlaatu sivuutetaan hankkeen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa. Teollisuusluokan tuulivoimaloiden rakentaminen asutuksen läheisyyteen aiheuttaa väistämättä merkittävää ja pysyvää kiinteistöjen markkina-arvon alenemista. Olen hankkinut varsinaisen kotimme (Ollilanperäntie 96) lisäksi kolme vuotta sitten itselleni toisen kiinteistön nimenomaisesti päästäkseni tuulivoimaloiden vaikutusalueen ulkopuolelle, mutta nyt myös tämän uuden kodin läheisyyteen suunnitellaan voimaloita (Perikankaantie 460, Matkaniva). Molempien kiinteistöjeni etäisyys suunnitelluista voimaloista on vain noin 2 kilometriä. Tämä suojaetäisyys on 300 metriä korkeille voimaloille täysin riittämätön suojamaan asuinympäristöä melu-, välke- ja maisemahaitoilta. Tuulivoimarakentaminen ei saa tapahtua asukkaiden yhdenvertaisuuden ja elämäntyön kustannuksella.

3. Hankkeen aiheuttamat korvaamattomat menetykset ja hyvinvointivaikutukset

Hankkeen ihmisvaikutusten arviointi on puutteellinen. Pyydän kaavoittajalta ja hankekehittäjältä selvitystä seuraaviin kysymyksiin:

- Miten ja kenen toimesta kompensoidaan asukkaille aiheutuva reaaliaikainen taloudellinen vahinko kiinteistöjen arvon laskusta?
- Miten korvataan pysyvästi menetetty luontoarvo ja poikkeuksellinen hiljaisuus, jotka ovat olleet alueelle muuttamisen ensisijaisia perusteita?
- Miten hankkeen sosiaalisissa vaikutuksissa on huomioitu asukkaille aiheutuva jatkuva epävarmuus ja psyykkinen kuormitus (ahdistus), kun teollisuusalue tuodaan osaksi kodin välitöntä elinympäristöä?

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Väite siitä, että alueen eläimistöä olisi selvitetty pelkästään liikkuvasta ajoneuvosta käsin, ei vastaa hankkeessa tehtyjen luontoselvitysten kokonaisuutta. Hankkeessa on laadittu erillisiä luontotyyppi-, viitasammakko-, liito-orava-, lepakko- ja linnustoselvityksiä, ja linnuston osalta on selvitetty muun muassa pesimälinnustoa, metsäkanalintuja, päiväpetolintuja ja pöllöjä. Luontoselvitysten yhteydessä on tehty myös havaintoja suurpedoista, muun muassa ilveksen jälkihavaintoja hankealueen eteläosissa ja ahman jälkihavainto hankealueen länsipuolella. Suurpetojen arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty muuta saatavilla olevaa havainto- ja lähtötietoa.*

Kaavaprosessin aikana luontoaineistoa on täydennetty muun muassa suurpetoja ja petolintuja koskevilla lisäselvityksillä, ja lajitietoja on päivitetty. Suomen Lajitietokeskuksen tiedot

on päivitetty syyskuussa 2026. Päivitettyjen tietojen perusteella kaava-aineisto on arvioitu ajantasaiseksi. Lepakoiden osalta kaavaselostuksessa on tarkasteltu vaikutuksia ja hyödynnetty Suomen Lajitietokeskukseen ilmoitettuja havaintotietoja, eikä hankealueelta ole tunnistettu tärkeitä lepakkoalueita.

Karhun, ahman tai ilveksen lisääntymis- ja levähdyspaikoista ei ole saatu viitteitä maastoselvitysten eikä paikallisten metsästysseurojen ja suurpetoyhdyshenkilön haastattelujen perusteella. Luontoselvitysten käyttökelpoisuutta ei arvioida yksinomaan niiden laatimisajankohdan perusteella, vaan sen perusteella, kuvaavatko ne yhdessä täydennettyjen ja päivitettyjen aineistojen kanssa riittävällä tavalla alueen nykyisiä luonnonolosuhteita ja vaikutusten arvioinnin kannalta olennaisia luontoarvoja. Kaavatyössä ei ole tunnistettu sellaisia uusia tietoja tai muutoksia, joiden perusteella eläimistöä koskevat selvitykset olisi tarpeen laatia uudelleen.

Mielipiteessä esitetty huoli kiinteistöjen arvon alenemisesta merkitään tiedoksi. Kiinteistön markkina-arvo muodostuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Arvoon vaikuttavat muun muassa sijaintikunta ja alueen yleinen kysyntä ja hintataso, kiinteistön sijainti ja saavutettavuus, rakennuksen ikä, kunto ja ominaisuudet, tontin ominaisuudet, alueen palvelut sekä kiinteistön hypoteekki- eli hyPo-luokitus ja muut kiinteistömarkkinoiden yleiseen kehitykseen liittyvät tekijät. Myös yleinen talous- ja korkotilanne sekä paikallisen asuntomarkkinan kehitys voivat vaikuttaa toteutuviin kauppahintoihin. Tämän vuoksi yksittäisen tekijän, kuten tuulivoimahankkeen, vaikutusta yksittäisen kiinteistön tulevaan markkina-arvoon ei voida luotettavasti erottaa tai määrittää osayleiskaavatasolla.

Osayleiskaavamenettelyssä arvioidaan vaikutukset, mutta siinä ei ratkaista yksittäisille asukkaille maksettavia korvauksia eikä määritetä mistä korvauksia voisi ylipäätään hakea.

2.19 Mielipide 15

Mielipiteeni Oulaisten kaupungin nähtävillä olevaan Rahkola-Hautakankaantuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotukseen on, että olen huolissani hankkeen laajemmista vaikutuksista maaseudun elinvoimaisuuteen, luontoon ja ihmisten elinympäristöön, koska hanke on liian lähellä ihmisten asutusta ja vapaa-ajanviettopaikkoja.

1. Voimaloiden kokoluokka

Suunniteltujen voimaloiden vaikutukset (kuten valosaaste, matalataajuinen melu ja maiseman teollistuminen) ulottuvat laajalle alueelle ja muuttavat ihmisten asuinympäristöä ja maisemaa pysyvästi.

2. Asukkaiden elinympäristö

Teollisen tuulivoiman sijoittaminen paikoitellen vain kahden kilometrin etäisyydelle ihmisten vakituisista kodeista ja loma-asunnoista vaarantaa mielestäni kohtuuttomasti paikallisten asukkaiden asumisterveyden ja viihtyvyyden.

3. Luonto ja eläimistö

Massiivinen rakentaminen pirstoo yhtenäiset metsäalueet. Korkealla pyörivät lavat aiheuttavat suoran kuolemanvaaran alueen linnustolle ja häiritsevät suurikokoisten nisäkkäiden luonnollisia elinalueita ja kulkureittejä.

4. Kiinteistöjen arvon aleneminen

Teollinen tuulivoimapuisto laskee alueen kotien ja loma-asuntojen taloudellistaarvoa. Voimaloiden tuomat haitat vaikeuttavat myös kiinteistöjen jälleenmyyntiä.

YHTEENVETO

Kaikista parhain vaihtoehto olisi, ettei hanketta toteuteta ollenkaan suunnitellulle alueelle. Mikäli osayleiskaava päätetään hyväksyä, esitän, että Oulaisten kaupunki ei hyväksy Rahkola-Hautakankaan osayleiskaavaa nykyisessä muodossaan, vaan edellyttää voimala määrän karsimista ja etäisyyksien tuntuvaa kasvattamista suhteessa asutukseen ja vapaa-ajan kiinteistöihin.

Vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi. Mielipiteessä esitetyt huolet voimaloiden kokoluokasta sekä hankkeen vaikutuksista asumisviihtyvyyteen, terveyteen, maisemaan, luontoon, eläimistöön ja kiinteistöjen arvoon on tunnistettu. Kaavoituksen yhteydessä näitä vaikutuksia on tarkasteltu laadittujen melu-, välke-, maisema-, luonto- ja linnustoselvitysten sekä ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin perusteella. Kaavaratkaisussa asutuksen ja voimaloiden väliset etäisyydet sekä voimaloiden enimmäiskorkeus on huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

Tuulivoimarakentaminen muuttaa paikallisesti maisemaa ja metsäympäristöä sekä aiheuttaa elinympäristöjen pirstoutumista voimalapaikkojen, huoltoteiden ja muun infrastruktuurin alueilla. Luonto- ja eläimistövaikutuksia sekä ekologisten yhteyksien säilymistä on arvioitu kaavatyössä, ja tunnistetut arvokkaat luontokohteet on huomioitu kaavaratkaisussa.

Mielipiteessä esitetty huoli kiinteistöjen arvon alenemisesta merkitään tiedoksi. Kiinteistön markkina-arvo muodostuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Arvoon vaikuttavat muun muassa sijaintikunta ja alueen yleinen kysyntä ja hintataso, kiinteistön sijainti ja saavutettavuus, rakennuksen ikä, kunto ja ominaisuudet, tontin ominaisuudet, alueen palvelut sekä kiinteistön hypoteekki- eli hyPo-luokitus ja muut kiinteistömarkkinoiden yleiseen kehitykseen liittyvät tekijät. Myös yleinen talous- ja korkotilanne sekä paikallisen asuntomarkkinan kehitys voivat vaikuttaa toteutuviin kauppahintoihin. Tämän vuoksi yksittäisen tekijän, kuten

tuulivoimahankkeen, vaikutusta yksittäisen kiinteistön tulevaan markkina-arvoon ei voida luotettavasti erottaa tai määrittää osayleiskaavatasolla.

Mielipiteessä esitetyt vaatimukset hankkeesta luopumisesta, voimalamäärän vähentämisestä ja etäisyyksien kasvattamisesta merkitään tiedoksi. Laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella ei ole noussut esiin sellaista, jonka vuoksi kaavaratkaisua tulisi muuttaa.

2.20 Mielipide 16

On järkyttävää kuinka Oulaisten kaupunki haluaa tuhota sen ainoan vetovoiman mikä kaupungilla tällä hetkellä on; luonnon. Tuulimyllyjen rakentaminen ei ole ratkaisu mihinkään. Ne pilaavat luonnon, ne pilaavat maiseman, ne pilaavat terveyden!

Nyt jo tuulimyllyjä on liikaa oulaisten kaupungin alueella.

Vastine: *Mielipide kirjataan tiedoksi.*

2.21 Mielipide 17

Mielipide Rahkola-Hautakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta

Olen muuttanut Oulaisiin muualta neljä vuotta sitten, ja luonnolla sekä luonnonrauhalla on ollut minulle suuri merkitys asuinpaikan valinnassa. Minulle on tärkeää, että Oulaisissa säilyy luontoalueita, joihin ei rakenneta teollista tuulivoimaa. Kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin kannalta on tärkeää säilyttää luonnontilaisempia alueita, joissa voi kokea hiljaisuuden, pimeyden ja luonnollisen maiseman ilman teollisen rakentamisen aiheuttamia ympäristöhaittoja. Rahkola-Hautakankaan tuulivoimahanke herättää tämän vuoksi vakavaa huolta.

1. Isojärven ja ympäröivien retkeilyalueiden luonnonrauha

Isojärven ympäristö on minulle ja monille kuntalaisille erittäin tärkeä retkeily- ja virkistyskohde. Luonnossa liikkuminen ja mahdollisuus päästä rauhalliseen ympäristöön ovat tärkeä osa hyvinvointiani ja palautumistani. Isojärven ja Ahvenlammen sekä Kyrönlammen retkeilyalueiden arvo perustuu juuri niiden hiljaisuuteen, pimeyteen ja luonnolliseen maisemaan. Noilla rauhallisilla alueilla saa kokea sellaista alkukantaista ihmisyyttä ja hyvinvointia mitä rauhattomammilla luontoalueilla on vaikea saavuttaa. Näitä alueita tulisi tarkastella yhtenäisenä luonto- ja virkistysympäristönä. Tuulivoimaloiden rakentaminen niiden läheisyyteen muuttaisi alueiden luonnetta olennaisesti, vaikka voimalat eivät sijaitsisikaan varsinaisilla retkeilyalueilla. Esimerkiksi Isojärven laavulla yöpyminen ei tarjoaisi enää lähellekään samanlaista luontokokemusta, jos järven taustalla näkyisivät tuulivoimalat, niiden lentoestevalot ja

lapojen liike sekä voimaloiden häiritsevää ääntä. Vaadin, että Isojärven, Ahvenlammen ja Kyrönlammen virkistys-, maisema-, hiljaisuus ja pimeysarvot sekä kuntalaisten hyvinvointimahdollisuuksien heikkeneminen huomioidaan hankkeen vaikutusten arvioinnissa.

2. Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset

Rahkola-Hautakankaan hanketta ei tulisi tarkastella irrallaan muista Oulaisten alueella jo toteutetuista tai suunnitteilla olevista tuulivoimahankkeista. Kun tuulivoimaa rakennetaan useisiin eri suuntiin, vaarana on, että laajoja yhtenäisiä ja teollisesta rakentamisesta vapaita luontoalueita jää jäljelle yhä vähemmän. Tämä koskettaa minua myös henkilökohtaisesti. Toinen minulle tärkeä luontopaikka on perheemme mökki Reisjärven kunnan alueella, ja myös sen ympäristöön suunnitellaan tuulivoimaa. Koen, että rauhallisimmat luontokohteet ovat samanaikaisesti uhattuina useilla alueilla. Vaadin, että hankkeen arvioinnissa selvitetään myös muiden olemassa olevien ja suunniteltujen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset maisemaan, virkistyskäyttöön, luonnonrauhaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Arvioinnissa tulisi tarkastella myös sitä, kuinka paljon Oulaisiin jää hankkeiden toteutuessa laajoja tuulivoimarakentamisesta vapaita luontoalueita. Itse ainakin välttelen suuresti tuulivoimaloiden läheisiä alueita jos valitsen paikkaa mihin mennä marjastamaan, sienestämään tai kalastamaan.

3. Luonnon pirstoutuminen ja eläimistö

Olen huolissani tuulivoimarakentamisen vaikutuksista metsiin, vesitalouteen ja eläimistöön. Tuulivoimapuisto ei ole vain yksittäisiä voimaloita, vaan siihen liittyy myös teiden, sähköverkkojen ja muun infrastruktuurin rakentamista. Erityisesti minua huolestuttavat yhtenäisten metsäalueiden pirstoutuminen, rakentamiseen liittyvät ojitukset ja muutokset vesitaloudessa sekä vaikutukset eläinten elinympäristöihin. Näitä vaikutuksia tulee arvioida kokonaisuutena ja riittävän pitkällä aikavälillä, myös yhdessä muiden alueelle suunniteltujen hankkeiden kanssa.

4. Luonnon arvo ja Oulaisten tulevaisuus

Pidän ongelmallisena sitä, jos tuulivoimarakentamista perustellaan ensisijaisesti kaupungille saatavilla verotuloilla tai muilla taloudellisilla hyödyillä. Taloudellisten hyötyjen rinnalla on huomioitava luonnolle, maisemalle, virkistykselle ja kuntalaisten hyvinvoinnille ja viihtyvyydelle aiheutuvat pitkäaikaiset vaikutukset. Luonnonrauha ja laajat yhtenäiset luontoalueet ovat selkeä Oulaisten vetovoima- ja pitovoimatekijöitä. Omalla kohdallani tällä on konkreettinen merkitys: olen muuttanut Oulaisiin muualta, ja luonnon läheisyys vaikuttaa siihen, missä haluan asua. Jos rauhallisia ja teollisesta rakentamisesta vapaita luontoalueita ei enää säily, sillä on vaikutusta myös siihen, haluanko tulevaisuudessa asua Oulaisissa. Mielestäni Oulaisten tulisi tietoisesti säilyttää riittävän laajoja yhtenäisiä alueita, joille tuulivoimaa tai muuta vastaavaa teollista rakentamista esim. kaivosteollisuus, ei sijoiteta. Näin myös

tuleville sukupolville jäisi mahdollisuus kokea hiljaista, valosaasteetonta ja mahdollisimman luonnontilaista ympäristöä. Mielestäni asioita on tarkasteltava pitkällä aikavälillä ja monelta näkökulmalta.

Lopuksi Pyydän Oulaisten kaupunkia tarkastelemaan Rahkola-Hautakankaan hanketta osana alueen tuulivoimarakentamisen kokonaisuutta. Olennaista on arvioida, millainen Oulaisten ympäristö on kaikkien suunniteltujen hankkeiden toteutumisen jälkeen ja jääkö kuntalaisille edelleen riittävästi laajoja alueita, joissa luonnonrauha, hiljaisuus, pimeys ja luonnollinen maisema säilyvät. Isojärven, Ahvenlammen ja Kyrönlammen muodostama luonto- ja virkistysympäristö on mielestäni tällainen säilyttämisen arvoinen alue. Pyydän kaupungilta kirjallista vastausta siihen, miten tässä mielipiteessä esittämäni näkökohdat huomioidaan Rahkola-Hautakankaan osayleiskaavan jatkovalmistelussa.

Vastine: *Mielipide merkitään tiedoksi. Mielipiteessä esille tuodut luonnonrauhan, hiljaisuuden, pimeyden, luonnollisen maiseman sekä virkistysympäristöjen merkitys asukkaiden hyvinvoinnille tunnistetaan. Alueen virkistyskäyttöön, maisemaan ja koettuun luonnonrauhaan kohdistuvia vaikutuksia on tarkasteltu osana hankkeen maisema-, virkistyskäyttö- sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointia. Hankkeen toteutuminen voi muuttaa paikallisesti maisemaa ja luonnonrauhan kokemista, mutta alueen virkistyskäyttö, kuten ulkoilu, marjastus ja sienestys, voi pääosin jatkua.*

Hankkeen vaikutuksia on arvioitu myös yhdessä lähialueen muiden toteutuneiden ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muun muassa maisemaa, melua, välkettä, luonnonympäristöä, ekologisia yhteyksiä sekä ihmisten elinoloja ja viihtyvyyttä. Tuulivoimarakentamisen aiheuttama metsien paikallinen pirstoutuminen sekä voimalapaikkojen, huoltoteiden ja sähkönsiirron vaikutukset luontoon ja vesitalouteen on huomioitu vaikutusten arvioinnissa.

Mielipiteessä esitetty huoli Oulaisten luonnonläheisyyden, vetovoiman ja pitovoiman sekä laajojen tuulivoimarakentamisesta vapaiden alueiden säilymisestä merkitään tiedoksi. Kaavaratkaisua on arvioitu kokonaisuutena huomioiden hankkeen luonto-, maisema-, virkistys-, elinolo-, viihtyvyys- ja yhteisvaikutukset. Laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella ei ole noussut esiin sellaista, jonka vuoksi kaavaratkaisua tulisi muuttaa.